

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΚΙΑ-ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1	ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3
1.2	ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3
1.3	ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3
1.4	ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	4
1.4.1	ΣΤΟΧΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4
1.5	ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	5
1.6	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1	ΕΝΝΟΙΑ – ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	8
2.2	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	8
2.3	ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	9
2.4	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α	10
2.5	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	10
2.5.1	ΜΟΡΦΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1	ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14
3.2	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ-ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14
3.3	ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	15

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

4.1	ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	18
4.2	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	18
4.3	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	18
4.3.1	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ	19
4.3.2	ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ	20
4.3.3	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	22
4.3.4	ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	23
4.4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	25
4.5	ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

5.	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	29
5.1	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	30
5.1.1	ΊΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	30
5.1.2	ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	30
5.1.3	ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	30
5.1.4	ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	30
5.1.5	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	31
5.1.6	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	31
5.1.7	ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	35
5.1.8	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	35
5.1.9	ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	36
5.1.10	ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	36
5.1.11	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	38
5.2	ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	39
5.2.1	ΊΔΡΥΣΗ ΠΑΙΔΙΚΩΝ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	39
5.2.2	ΣΚΟΠΟΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	39

5.2.3	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΙΔΙΚΩΝ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	39
5.2.4	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	40
5.2.5	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	40
5.2.6	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΑΙΔΙΚΩΝ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	41
5.2.7	ΕΡΕΥΝΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	41
5.2.8	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	45
5.3	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.).....	46
5.3.1	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ Κ.Α.Π.Η	46
5.3.2	ΙΔΡΥΣΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ Κ.Α.Π.Η	46
5.3.3	ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ Κ.Α.Π.Η	46
5.3.4	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ Α' & Β' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	47
5.3.5	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Α' & Β' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	47
5.3.5.1	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α & Β ΚΑΠΗ	47
5.3.5.2	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΚΑΠΗ	48
5.3.6	ΜΕΛΗ ΤΟΥ Α' & Β' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	49
5.3.7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ Α & Β ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	50
5.3.8	ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΚΑΠΗ	52
5.3.9	ΜΕΛΕΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΠΗ	52
5.3.10	ΕΡΕΥΝΑ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	53
5.3.11	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	58
5.3.12	ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	59
5.3.12.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	59
5.3.12.2	ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	59
5.3.12.3	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	59
5.3.12.4	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	60
5.3.12.5	ΕΡΕΥΝΑ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	60
5.3.12.6	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

6.1	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	66
-----	--------------------------	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

« Κοινωνία... τι υπέροχη λέξη και πόσο αντίθετη από αυτή της μοναξιάς. Μια λέξη που είναι ευλογία να την αναφέρουμε από να την επιθυμούμε. Τα πάντα κερδίζεις από αυτή, φθάνει όμως να προσπαθείς γι αυτή...»

Η παρούσα εργασία με τίτλο «**Οργάνωση και Διαχείριση της Κοινωνικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας**», στοχεύει στη παρουσίαση, στη περιγραφή και στην ανάλυση της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου.

Η εργασία αποτελείται από την εισαγωγή και δύο μέρη.

- Το **ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ** (θεωρητική ενότητα), περιλαμβάνει τρία κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία αναφορά στην έννοια, το ρόλο, τους στόχους και τους φορείς Κοινωνικής Πολιτικής.

Το δεύτερο κεφάλαιο μας μιλάει για την έννοια, το ρόλο, τα όργανα και τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την έννοια, τις δράσεις, ημερομηνίες σταθμούς και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής.

- Το **ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ** (ερευνητική ενότητα), περιλαμβάνει τρία κεφάλαια.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μια διεξοδική μελέτη του Δήμου με παράλληλη αναφορά στη δημογραφική του εξέλιξη. Αναφέρεται επίσης η ιστορία της πόλης της Καλαμάτας και η εξελικτική της πορεία.

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται η συγκρότηση των υπηρεσιών, και αναλύονται οι δομές της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας και πως αυτές διαχέονται μέσα από τον Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα, τους παιδικούς-βρεφονηπιακούς σταθμούς, το Α' και Β' Κ.Α.Π.Η. και τέλος το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» που υλοποιείται από το Α' Κ.Α.Π.Η. του Δήμου. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο γίνεται λεπτομερής ανάλυση της δομής, της οργάνωσης και της λειτουργίας αυτών των υπηρεσιών.

Τέλος το έκτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα γενικά συμπεράσματα και τις προτάσεις για την κοινωνική πολιτική του Δήμου Καλαμάτας.

Αρχική υπόθεση και σκοπός της εργασίας είναι να δείξει τον τρόπο με τον οποίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ειδικότερα ο Δήμος Καλαμάτας, ασκεί την κοινωνική του πολιτική και πως παρεμβαίνει στην κοινωνική προστασία των λιγότερο ευνοουμένων κοινωνικών ομάδων.

Μέσω αυτής της εργασίας προσπαθήσαμε να απαντήσουμε σε ορισμένα ερωτήματα όπως:

- Ο Δήμος Καλαμάτας είναι πράγματι φορέας προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής;
- Η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Καλαμάτας περιορίζεται μόνο στην “επούλωση των κοινωνικών τραυμάτων”;
- Ο Δήμος Καλαμάτας προβλέπει εκείνες τις δομές που θα επιτρέψουν την αναστροφή ορισμένων –τουλάχιστον– τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης;
- Ενεργοποίησε τους κατοίκους και ιδιαίτερα την νεολαία πάνω σε κοινωνικά θέματα;
- Συνδέθηκε με την Τοπική Κοινωνία;
- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει την ικανότητα και διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους για αποτελεσματική κοινωνική παρέμβαση;

Η παρούσα εργασία προσπαθεί να απαντήσει σε αυτά τα ερωτήματα καθώς και να παρουσιάσει μια όσον το δυνατόν καλύτερη εικόνα του τρόπου λειτουργίας και δράσης των κοινωνικών δομών του Δήμου Καλαμάτας.

Έχοντας ολοκληρώσει την περιγραφή της δομής της παρούσας εργασίας και το θεωρητικό άξονα πάνω στον οποίο κινήθηκε, θα πρέπει να αναφέρουμε τις μεθόδους που ακολουθήθηκαν για την υλοποίηση της.

Οι μέθοδοι αυτές είναι οι εξής:

- Μελέτη υπάρχουσας βιβλιογραφίας
- Επιτόπια έρευνα.
- Συγκέντρωση και επεξεργασία πληροφοριών από τον τοπικό τύπο και τους δικτυακούς τόπους που αναφέρονται στο Δήμο Καλαμάτας.
- Προφορικές συνεντεύξεις με τους προϊστάμενους των τμημάτων.
- Έρευνα μέσω διανομής ερωτηματολογίου

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1⁰

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τον όρο **Κοινωνική Πολιτική** εννοούμε το σύνολο των Κρατικών παρεμβάσεων σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η απασχόληση, η κατοικία, η πρόνοια, οι ασφαλιστικές παροχές και οι προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες, επιδιώκοντας την ιεράρχηση και κάλυψη των κοινωνικών αναγκών του ατόμου σε προκαθορισμένες τυποποιημένες λειτουργικές σχέσεις.

1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών για την ολόπλευρη ανάπτυξη των ατόμων αποτελεί, θεμελιακό σκοπό της κοινωνικής πολιτικής, όπου κεντρική θέση κατέχει το ζήτημα της επίτευξης ισότητας ή τουλάχιστον της μειωμένης ανισότητας.¹

1.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι στόχοι που η Κοινωνική Πολιτική ευελπιστεί να πραγματοποιήσει είναι οι εξής:

1. Την προώθηση της απασχόλησης.
2. Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων.
3. Καταλληλότερα μέτρα για την κοινωνική προστασία.
4. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
5. Προώθηση της ισότητας των δυο φύλων.

Όσον αφορά την πραγματοποίηση των παραπάνω στόχων η Κοινωνική Πολιτική με τη συνεργασία κοινωνικών επιστημόνων έχει καταφέρει να προσδιορίσει συγκεκριμένους τρόπους, έτσι ώστε να υλοποιηθούν και να καλυφθούν οι βασικές κοινωνικές ανάγκες του ατόμου.

Θα πρέπει οι Κυβερνήσεις να δώσουν άμεση προτεραιότητα στις κοινωνικές αξίες και δικαιώματα των ανθρώπων. Να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές σε θέματα όπως: την καταπολέμηση της ανεργίας, αναβάθμιση σε θέματα υγείας, ενίσχυση αγοραστικής δύναμης εργαζομένων, θέσπιση νέων μέτρων για ισότητα – ισοτιμία, κ.α.

Άρα λοιπόν το συμπέρασμα το οποίο προκύπτει από τα παραπάνω είναι: «Η Κοινωνική Πολιτική είναι υπεύνηνη για τον εντοπισμό των προβλημάτων που μαστίζουν τις κοινωνίες των ανθρώπων στα πλαίσια κοινωνικού χαρακτήρα».

¹ Όλγα Στασινοπούλου, ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, 2002, σελ 46

1.4 ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι κύριοι φορείς κοινωνικής πολιτικής είναι οι εξής:

1. Κεντρικοί φορείς: Υπουργείο Εσωτερικών
Υπουργείο Υγείας
Υπουργείο Εργασίας
2. Τοπικοί φορείς: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Νομαρχίες
Περιφέρειες
3. Κοινωνικές Υπηρεσίες.

Βέβαια, οι **Κοινωνικές Υπηρεσίες** είναι στην ουσία οι φορείς της Κοινωνικής Πολιτικής. Έτσι σύμφωνα με τον Kahn² προτείνεται ο διαχωρισμός των υπηρεσιών σε δύο κατηγορίες:

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται όλες εκείνες οι κοινωνικές υπηρεσίες που σαν σκοπό έχουν την βελτίωση συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων και την επίλυση των προβλημάτων που τους απασχολούν. Οι υπηρεσίες αυτές θα μπορούσαν να ονομαστούν Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας. Τέτοιες υπηρεσίες είναι : ύδρευση-αποχέτευση, πυροσβεστική υπηρεσία κ.α.

Αντίθετα στην δεύτερη κατηγορία των κοινωνικών υπηρεσιών, είναι όλες εκείνες οι υπηρεσίες που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων, που τις έχουν άμεση ανάγκη. Βασική αρχή λειτουργίας των υπηρεσιών αυτών, είναι το γεγονός ότι γνωρίζουν πως οι παρεχόμενες υπηρεσίες που προσφέρουν χρησιμοποιούνται από μια προβληματική κατάσταση.

Κύριος σκοπός που επιδιώκουν, είναι να καταφέρουν να στηρίξουν τις ομάδες αυτές και να αποκαταστήσουν τα προβλήματα τους όσο βέβαια αυτό είναι επιτρεπτό.

- Τέτοιες υπηρεσίες είναι:
- α) Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
  - β) Κ.Α.Π.Η.
  - γ) Κατασκηνώσεις
  - δ) Οικογενειακός Προγραμματισμός
  - ε) Κέντρα Απασχόλησης
  - στ) Σίτιση & Περιποίηση

² ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Π., Οργάνωση και λειτουργία των Προσωπικών Κοινωνικών Υπηρεσιών, 1999, σελ.236-7

1.4.1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στους **στόχους** των κοινωνικών υπηρεσιών συγκαταλέγονται:

- Η ανάπτυξη της κοινωνικής ευθύνης και λειτουργικότητας των πολιτών με προγράμματα και υπηρεσίες οι οποίες αποσκοπούν στην υποστήριξη της οικογένειας, της υγείας και της κοινωνικής ψυχαγωγίας.
- Η θεσμοθέτηση μέτρων για τη στοιχειώδη οικονομική επάρκεια για άτομα που δεν έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν μια οικονομική ανεξαρτησία.
- Προώθηση της νομοθεσίας και των κοινωνικών παρεμβάσεων με σκοπό τη παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες μιας κοινωνίας.
- Η προστασία ατόμων με διάφορες ανικανότητες όπως η ηλικία, διανοητική ή σωματική αναπηρία, αλκοολισμός και άλλες καταστάσεις που χρειάζονται προστασία καθώς επίσης η παρουσία υπηρεσίας η οποία να αναλάβει τη νομική ευθύνη για τη προώθηση των δικαιωμάτων τους.
- Η βοήθεια και η ενημέρωση προς καταναλωτικό κοινό για να μπορεί βάση της παρεχόμενης πληροφόρησης να γνωρίζει ποιες κοινωνικές υπηρεσίες υπάρχουν και ποια η σημασία/χρησιμότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.³

1.5. ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με τον όρο Τοπική Ανάπτυξη εννοούμε μια συνειδητή διαδικασία ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών που βρίσκεται πολύ πιο κοντά στα προβλήματα. Αυτού του είδους η ανάπτυξη έχει την δυνατότητα να εντοπίσει τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας και να βρίσκει τη λύση του καθενός, χωρίς να προσβάλλονται ανθρώπινες αξίες.

Είναι ορατά τα σημάδια της ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, αφού η καθημερινή ζωή έχει γίνει ευκολότερη χάρη στις νέες τεχνολογίες όπου κατάφεραν να μειώσουν πολλές από τις εργασίες που απαιτούσαν σωματική και πνευματική κόυραση.⁴

Σύμφωνα με την UNESCO ανάπτυξη θεωρείτε:

- μια ολοκληρωμένη οργανική διαδικασία οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραγόντων, που διαρκώς αλληλοεπηρεάζονται,

³ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Π., Οργάνωση και λειτουργία των Προσωπικών Κοινωνικών Υπηρεσιών, 1999, σελ.229-230.

⁴ Δρ.Λεωνίδας Α.Παπακωνσταντινίδης, , Στρατηγικός Σχεδιασμός, 2000 Μέρος Α', σελ 4-6.

- μια ενδογενή αναπτυξιακή διαδικασία, κάθε χώρας, περιφέρειας ή περιοχής που αναλαμβάνει τη διαδικασία της ανάπτυξης σύμφωνα με τις δικές της επιλογές και σε αρμονία με τους στόχους και τις επιδιώξεις του πληθυσμού της και
- μια παγκόσμια διαδικασία με την έννοια ότι οι στόχοι κάθε χώρας και τα προβλήματα της καθορίζονται σε συνάρτηση με τα παγκόσμια προβλήματα.⁵

Αντίθετα η κοινωνική ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που στοχεύει στην επίλυση των κοινωνικών αναγκών που αναπτύσσονται μέσα σε μια τοπική κοινωνία. Η ανάπτυξη αυτή βασίζεται στην συμμετοχή των πολιτών – κατοίκων, όσο και στο κοινωνικό φαινόμενο της περιοχής.

1.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Ο **Κοινωνικός Αποκλεισμός** αποτελεί τη κύρια αιτία αδυναμίας παροχής υπηρεσιών από αρμόδιους κοινωνικούς φορείς, με αποτέλεσμα τα άτομα τα οποία στερούνται τα κοινωνικά τους δικαιώματα να περιθωριοποιούνται έχοντας μια αναξιόπιστη επιβίωση.

Η άσκηση της Κοινωνικής Πολιτικής από τους αρμόδιους φορείς σε τοπικό επίπεδο για να θεωρηθεί επιτυχής θα πρέπει να εξαιρεθεί το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς όλοι οι πολίτες είναι ίσοι, επομένως έχουν το δικαίωμα να απολαμβάνουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες βάση των κοινωνικών τους δικαιωμάτων.

---

⁵ Προβατάς Δ, Τοπική Ανάπτυξη, 1997, σελ.60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1. ΕΝΝΟΙΑ – ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (νομικά πρόσωπα που ασκούν εξουσία), που διοικούν τις τοπικές υποθέσεις, διευθύνονται από αιρετά (εκλεγμένα) όργανα και έχουν διοικητική αυτοτέλεια (αυτονομία). Οι τοπικές υποθέσεις αποτελούν τις αρμοδιότητες τους.

Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι η αυτοτελής άσκηση τοπικής δημόσιας διοίκησης από ένα εδαφικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με τη σύμπραξη των μελών του (λαού) και υπό την εποπτεία του κράτους.⁶

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί έναν πολυδιάστατο θεσμό. Είναι:

- ✓ Πολιτικός θεσμός διότι διαθέτει εκλεγμένα όργανα με τυπικές και ουσιαστικές εξουσίες, τα οποία παίρνουν και υλοποιούν αποφάσεις για όλες τις τοπικές υποθέσεις που αφορούν την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή των πολιτών.
- ✓ Διοικητικός θεσμός διότι έχει αρμοδιότητες, παρέχει χρήσιμες υπηρεσίες και διαθέτει τα μέσα να τις υλοποιεί.
- ✓ Αναπτυξιακός θεσμός διότι επηρεάζει με τις αποφάσεις του την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής του, κατασκευάζοντας έργα, παρέχοντας υπηρεσίες (τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα) και συμμετέχοντας στις διαδικασίες του εθνικού προγραμματισμού.

Οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναφέρονται σε όλα τα προβλήματα και συμφέροντα μια τοπικής κοινωνίας, τα οποία έχει τη δυνατότητα να τα αντιμετωπίσει με τη συμμετοχή των μελών της. Τα γενικότερα προβλήματα αναλαμβάνονται από την Κυβέρνηση.⁷

2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά την θέσπιση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Ν. 2218/1994), στην Ελλάδα λειτουργούν δύο βαθμίδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Την πρώτη βαθμίδα Τ.Α. την αποτελούν οι Ο.Τ.Α. και την δεύτερη οι Ν.Α. Παράλληλα λειτουργεί και η Περιφερειακή Διοίκηση ως αποκεντρωτική κρατική μονάδα διοίκησης που απομένει ακόμη να θεσμοθετηθεί και να λειτουργήσει ως ο τρίτος βαθμός της Τ.Α..

Με την εφαρμογή του προγράμματος «**Ι. Καποδίστριας**» και την υλοποίηση του Νόμου 2539/1997, η δομή της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης διαμορφώνεται ως εξής:

⁶ Μπεσίλα – Βήκα Ε., Τοπική Αυτοδιοίκηση, 2001, σελ 162.

⁷ Μπισσάνη Ε. Σημειώσεις Αρχές Διοίκησης Δημοσίων Οργανισμών, 2003 σελ 107-119

2.1. Πίνακας Νομοσχεδίου Ι. Καποδίστρια

Ο.Τ.Α.	ΠΡΙΝ	ΜΕΤΑ
ΔΗΜΟΙ	457	900
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	5.318	133
ΣΥΝΟΛΟ	5.775*	1.033

Ο πίνακας παρουσιάζει τις αλλαγές που υπέστησαν οι δήμοι και οι κοινότητες της χώρας μετά την έναρξη ισχύος του Νομοσχεδίου Ι. Καποδίστριας. Ο αριθμός των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. μειώθηκε κατά 82%.

*Στο σύνολο των Ο.Τ.Α. συμπεριλαμβάνονταν και 12.548 Οικισμοί.

2.2. Πίνακας διάρθρωσης της Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

Περιφερειακή Διοίκηση	13 Περιφέρειες
N.A.	47 N.A. & 3 Ενιαίες N.A.*
Ο.Τ.Α.	900 Δήμοι & 133 Κοινότητες

* Τις Ενιαίες N. Α. αποτελούν οι: α) η N.A. Αθήνας - Πειραιά
β) η N.A. Ροδόπης - Έβρου
γ) η N.A. Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης

Η χώρα έχει διαιρεθεί σε 13 Περιφέρειες, 51 Νομούς και 1.033 Δήμους & Κοινότητες, καθώς σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα το κράτος μοιράζεται την εξουσία με ένα σύστημα αυτοδιοίκησης τοπικής και περιφερειακής ή και των δύο, με περιορισμό της κυβέρνησης σε επιτελικό ρόλο.

2.3. ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

A) Τα όργανα του α΄ βαθμού Τ.Α. (Ο.Τ.Α.)

- Δήμοι

Όργανα διοικήσεως του δήμου είναι το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημαρχιακή Επιτροπή και ο Δήμαρχος. Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από 11-41 μέλη, ανάλογα με τον πληθυσμό του δήμου. Η δημαρχιακή επιτροπή αποτελείται από το δήμαρχο, ως πρόεδρο, και από δύο (2) έως έξη (6) ακόμη μέλη, ανάλογα με τον αριθμό μελών του δημοτικού συμβουλίου

- Κοινότητες

Όργανα διοικήσεως της κοινότητας είναι το κοινοτικό συμβούλιο και ο πρόεδρος. Το κοινοτικό συμβούλιο αποτελείται από 7, 9, 11 μέλη, ανάλογα με τον πληθυσμό της κοινότητας.

B) Όργανα του β' βαθμού Τ.Α. (Ν.Α.)

Όργανα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων είναι το Νομαρχιακό Συμβούλιο, οι Νομαρχιακές Επιτροπές και ο Νομάρχης. Ο αριθμός των Νομαρχιακών Συμβούλων είναι ανάλογος με τον πληθυσμό των Ν.Α.

Γ) Περιφέρειες

Όργανα της Περιφέρειας είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφερειών, το Περιφερειακό Συμβούλιο και Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης.

2.4. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Γενική αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων είναι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Βασικό στοιχείο της έννοιας των τοπικών υποθέσεων είναι ότι προαναφέρεται στην προαγωγή των συμφερόντων των κατοίκων της εδαφικής περιφέρειας του Ο.Τ.Α. και στην ικανοποίηση βασικών αναγκών τους.⁸

Σύμφωνα λοιπόν με την ενδεικτική απαρίθμηση του άρθρου 24 του Π.Δ. 410/1995, οι αρμοδιότητες της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης αναφέρονται στην ύδρευση, στην αποχέτευση, στα απορρίμματα, στην οδοποιία, στο πράσινο, στην αναψυχή, στον ηλεκτροφωτισμό, στον αθλητισμό, στα σχολικά κτίρια, στη πολεοδομία, στη κυκλοφορία, στην δημοτική αστυνομία, στο περιβάλλον, στην επιχειρηματική δραστηριότητα κ.α.

Επίσης αναφέρονται στις άδειες καταστημάτων, στις λαϊκές αγορές, στους παιδικούς - βρεφονηπιακούς σταθμούς, στα Κ.Α.Π.Η., στα κοινωνικά προγράμματα και την υγεία, στα πολιτιστικά κέντρα, στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα κ.α.

2.5. ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις αποτελούν μέσο προώθησης της ανάπτυξης στα πλαίσια των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων. **Σκοπός** τους είναι η παρέμβαση στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πόλης.

Οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. έχουν την δυνατότητα:⁹

⁸ Τσουντας Κ., Οι λειτουργίες του κράτους στα σύγχρονα πολιτεύματα, 2004, σελ 215.

⁹ Π.Μαίστρου, Οι Επιχειρήσεις της Αυτοδιοίκησης, 2000, σελ.176

- Να καλυτερεύουν την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των κατοίκων μιας περιοχής, αξιοποιώντας τους τοπικούς και οικονομικούς πόρους της ομώνυμης περιοχής.
- Να βοηθούν στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, στοχεύοντας στην βελτίωση και αύξηση των παραγωγικών πόρων.
- Να δημιουργούν νέες θέσης απασχόλησης στην περιοχή επιδιώκοντας να καλύψουν τις βασικές ανάγκες των κατοίκων για εργασία.
- Να αναπτύσσονται σε χώρους που αγνοεί η ιδιωτική πρωτοβουλία και παράλληλα να δημιουργούν επιχειρήσεις μικρομεσαίας κλίμακας.
- Να παρεμβαίνουν στο παραγωγικό κύκλωμα και να παίζουν το ρόλο «καταλύτη» προσανατολίζοντας και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις στη βελτίωση της ποιότητας και στη μείωση του κόστους των παραγωγικών προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Να μετασχηματίζουν σταδιακά τις ανταγωνιστικές σχέσεις της οικονομίας της αγοράς σε συναγωνιστικές σχέσεις οικονομικών μονάδων που έχουν κοινή βάση .
- Να αναπτύσσουν λόγω του μεγέθους και της φύσης τους τις διαπροσωπικές σχέσεις των εργαζομένων και όχι τις μηχανιστικές σχέσεις της απρόσωπης παραγωγικής μηχανής των μεγάλων επιχειρήσεων.
- Να δημιουργούν κίνητρα ουσιαστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων και να τους βοηθούν στην απόκτηση εξειδίκευσης, αλλά παράλληλα και σφαιρικότερης επαγγελματικής εμπειρίας, μέσα από τη συμμετοχή τους στη διοίκηση των επιχειρήσεων.
- Να προβάλουν καθημερινά νέα πρότυπα κατανάλωσης, ενισχύοντας την κοινωνική σε σχέση με την ιδιωτική κατανάλωση και να προωθούν κοινωνικές και πολιτιστικές αξίες με σοσιαλιστικό περιεχόμενο, στη θέση των σύγχρονων ατομικιστικών καπιταλιστικών αξιών, προβάλλοντας τελικά το πρότυπο ζωής του «σοσιαλιστικού ανθρώπου».

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. λειτουργούν στην σημερινή πραγματικότητα της οικονομίας και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη της κοινωνίας.

2.5.1. ΜΟΡΦΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το πέμπτο κεφάλαιο του Π.Δ. 410/1995 που κωδικοποίησε το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Δ.Κ.Κ.) αναφέρεται στη σύσταση Επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να έχουν τις ακόλουθες μορφές:¹⁰

- i. **Αμιγείς Δημοτικές Κοινοτικές Επιχειρήσεις**, που συστήνονται αποκλειστικά από ένα Δήμο ή Κοινότητα.
- ii. **Αμιγείς Διαδημοτικές/Διακοινοτικές Επιχειρήσεις** όπου συστήνονται από δύο ή περισσότερους Ο.Τ.Α.
- iii. **Ανώνυμες Εταιρείες με Συνεταιρισμούς** που συστήνονται από Δήμους, Κοινότητες, Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) καθώς και

¹⁰ Τριανταφυλλοπούλου Α., Αρχές διοίκησης δημοσίων οργανισμών, 2003, σελ 12.

- Συνεταιρισμούς. Επίσης δίνετε η δυνατότητα να συμμετέχουν και φορείς του δημόσιου τομέα, αλλά με ποσοστό συμμετοχής μέχρι 20%.
- iv. **Εταιρείες Λαϊκής Βάσης** όπου κύριοι υπεύθυνοι για τη σύσταση και λειτουργία τους είναι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Συνεταιρισμοί και άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα (2%).
- v. **Ανώνυμες Εταιρείες** που συστήνονται:
- α) Από φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις οποίες μπορούν να μετέχουν οι φορείς του δημόσιου τομέα με ποσοστό μέχρι 20% και
- β) Από φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Συνεταιρισμούς κατά πλειοψηφία, αλλά και τη δυνατότητα από άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
&
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική είναι μία από τις πολιτικές εναρμόνισης και υποκίνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος της οποίας αποτελεί η ανάπτυξη των παρακάτω τομέων σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Η αύξηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης
- Η συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών
- Η επαγγελματική εκπαίδευση
- Η προστασία των εργαζομένων βάση του κοινωνικού καθεστώσ
- Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και η συγκρότηση της Επιτροπής Κοινωνικής Εργασίας

3.2. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ-ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.¹¹

- Συνθήκη της Ρώμης 1957. Εδώ εμφανίζεται για πρώτη φορά η Κοινωνική Πολιτική στα εσωτερικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα σπουδαιότερα άρθρα είναι αυτά του τρίτου μέρους, τίτλος ΙΙΙ της Συνθήκης (άρθρα 117-128), τα οποία προβλέπουν την εναρμόνιση σχέση μεταξύ των κρατών – μελών επιδιώκοντας την προώθηση της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής.
- Το Δεκέμβρη του 1989 ψηφίστηκε στο Στρασβούργο ο Κοινοτικός Χάρτης των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Υπουργών Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ο Κοινωνικός Χάρτης αποτελεί στο εξής το ουσιαστικό υπόβαθρο της κοινωνικής διάστασης του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος στο πνεύμα της Συνθήκης της Ρώμης όπως συμπληρώθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και περιλαμβάνει κοινωνικά δικαιώματα τα οποία αναφέρονται:

- Στην απασχόληση και την αμοιβή
- Στη κοινωνική προστασία
- Στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας
- Στην ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών
- Στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας
- Στη προστασία των παιδιών, των εφήβων
- Στη προστασία των ηλικιωμένων
- Στη ελευθερία του συνεταιρίζεστε και στη συλλογική διαπραγμάτευση
- Στην ελεύθερη κυκλοφορία και εγκατάσταση.

¹¹ Ανδρικοπούλου Ε., Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση 1995, σελ 127-142, <http://www.europa.eu.int>

- Το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχ ορίστηκε το πρωτόκολλο για τη κοινωνική πολιτική, το οποίο υπέγραψαν και τα δώδεκα κράτη-μέλη. Βάση του πρωτοκόλλου τα κράτη-μέλη έχουν τη δυνατότητα «Να λάβουν χρήση των οργάνων, των διαδικασιών και των μηχανισμών της Συνθήκης προκειμένου να λάβουν και να εφαρμόσουν, στο βαθμό που τους αφορούν τις πράξεις και τις αποφάσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση της ανωτέρω συμφωνίας».
- Το 1994 παρουσιάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Λευκή Βίβλος που αναφέρεται στην αναπτυξιακή διάσταση της κοινωνικής πολιτικής για την περίοδο 1995-1999. Τα θέματα στα οποία κάνει αναφορά η Λευκή Βίβλος είναι πάνω σε θέματα απασχόλησης, οικογενειακής ζωής, κοινωνικής ασφάλειας, ισότητα ευκαιριών.
- Το 1997 στις 2 Οκτώβρη υπογράφηκε από τους αρχηγούς κρατών και κυβέρνησης των κρατών-μελών η Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία τέθηκε σε ισχύ τη 1^η Μαΐου 1999. Αποτέλεσμα της συνθήκης ήταν να παγιώσουν οι μηχανισμοί που λειτουργούσαν με τη Συνθήκη του Μάαστριχ και να προβληθούν μια σειρά Κοινωνικών Κατευθύνσεων με προτεραιότητα και η οποία αφορούσε κυρίως τους τομείς της απασχόλησης.

3.4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ¹²

INTERREG III: Κοινοτική Πρωτοβουλία σχετικά με τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία που έχει σα στόχο την ανάπτυξη του κοινοτικού χώρου.

URBAN II: Κοινοτική Πρωτοβουλία η οποία αναφέρεται στην οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των πόλεων και των αστικών συνοικιών σε κρίση, με σκοπό τη προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

EQUAL: Κοινοτική Πρωτοβουλία με σκοπό τη διεθνική συνεργασία για τη προώθηση νέων μεθόδων καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και ανισοτήτων στην αγορά εργασίας

¹² Παπουδάκη Φ. Σημειώσεις Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής, 2005, σελ 3 και <http://www.Inforegio.eu.int>

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο Δήμος Καλαμάτας είναι η πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας με πληθυσμό 57.620 κατοίκους. Αποτελείται από 14 Δημοτικά Διαμερίσματα τα οποία είναι:

➤ Καλαμάτας (Έδρα)	➤ Καρβέλι
➤ Αλαγονία	➤ Λαδάς
➤ Αντικάλαμος	➤ Λείκα
➤ Αρτεμισία	➤ Μικρή Μαντίνεια
➤ Ασπρόχωμα	➤ Νέδουσα
➤ Βέργα	➤ Πηγές
➤ Ελαιοχώρι	➤ Σπερχογεία

4.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η Καλαμάτα είναι κτισμένη αμφιθεατρικά στο μεσσηνιακό κόλπο ενώ κάποια από τα δημοτικά διαμερίσματα βρίσκονται σκαρφαλωμένα στον Ταΰγετο. Αρχικά ήταν κτισμένη αμφιθεατρικά, σε ημικύκλιο, κάτω από το Ν.Α. μέρος του τεράστιου βράχου του κάστρου της και κατόπιν επεκτάθηκε στη γύρω περιοχή μέχρι την ακροθαλασσιά. Η έκταση του Δήμου είναι 253.209 στρέμματα.

Ο Δήμος Καλαμάτας συνορεύει από:

- Βόρεια με το Δημοτικό Διαμέρισμα Λεικών
- Νότια βρέχεται από τον Μεσσηνιακό κόλπο
- Ανατολικά από το Δημοτικό Διαμέρισμα Ασπροχώματος και
- Δυτικά από το Δημοτικό Διαμέρισμα Βέργας.

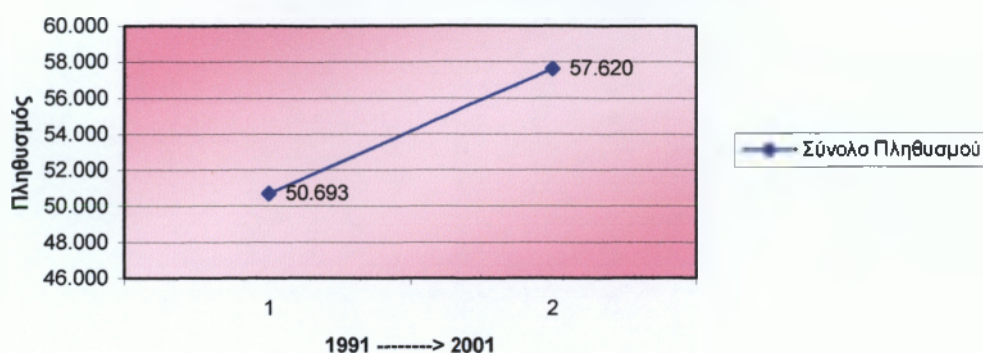
4.3 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.

Στη δεκαετία 1991-2001 παρατηρείται μία αύξηση του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας, της τάσης των 6.927 κατοίκων (13,66%).

	Πληθυσμός 1991	Πληθυσμός 2001
Σύνολο Πληθυσμού	<u>50.693</u>	<u>57.620</u>
Αύξηση Πληθυσμού (%)	<u>13.66%</u>	

1. Σύνολο Πληθυσμού Δήμου Καλαμάτας

4.3.1 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο πληθυσμός της Καλαμάτας ανέρχεται στους 57.620 κατοίκους εκ των οποίων οι άντρες ανέρχονται στους 28.249 κατοίκους και οι γυναίκες στους 29.371 κατοίκους. Η διάθρωση του πληθυσμού κατά φύλλο και ομάδες ηλικιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδες ηλικιών	Πληθυσμός 2001					
	Σύνολο	Ποσοστό Συνόλου (%)	Άρρενες	Ποσοστό Άρρενες (%)	Θήλυς	Ποσοστό Θήλυς (%)
0-4 ετών	2.897	5%	1.489	3%	1.408	2%
5-9 ετών	3.167	5%	1.614	3%	1.553	3%
10-14 ετών	3.795	7%	1.965	3%	1.830	3%
15-19 ετών	5.128	9%	2.561	4%	2.567	4%
20-24 ετών	4.209	7%	2.051	4%	2.158	4%
25-29 ετών	4.024	7%	1.937	3%	2.087	4%
30-34 ετών	4.468	8%	2.115	4%	2.353	4%
35-39 ετών	4.384	8%	2.119	4%	2.265	4%
40-44 ετών	4.536	8%	2.206	4%	2.330	4%
45-49 ετών	3.949	7%	2.084	4%	1.865	3%
50-54 ετών	3.385	6%	1.762	3%	1.623	3%
55-59 ετών	2.461	4%	1.263	2%	1.198	2%
60-64 ετών	2.808	5%	1.366	2%	1.442	3%
65-69 ετών	2.881	5%	1.345	2%	1.536	3%
70-74 ετών	2.442	4%	1.116	2%	1.326	2%
75-79 ετών	1.512	3%	618	1%	894	2%
80-84 ετών	880	2%	376	1%	504	1%
85 ετών και άνω	694	1%	262	0%	432	1%
ΣΥΝΟΛΑ	57.620	100%	28.249	49%	29.371	51%

Πίνακας 4.1. Διάθρωση πληθυσμού κατά φύλλο και ομάδες ηλικιών.
Πηγή: Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων απογραφής 2001.

Μελετώντας τον πίνακα 4.1 παρατηρούμε τα εξής:

1. Με βάση την απογραφή του 2001, στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας το μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχουν οι γυναίκες και φτάνει το 51% σε σχέση με αυτό που καταλαμβάνουν οι άνδρες δηλ. το 49% του συνολικού πληθυσμού.
2. Το συνολικό ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 2% από το συνολικό ποσοστό των ανδρών.
3. α. Όσον αφορά την ηλικία το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού είναι ηλικίας μεταξύ 15-19 ετών.
β. Σ' αυτή την ηλικία οι άντρες αντιπροσωπεύουν το 4,44% (2561) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 4,46% (2567) του συνολικού πληθυσμού.
γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην ηλικία μεταξύ 10-14 ετών το ποσοστό των ανδρών είναι μεγαλύτερο κατά 0,13% από το ποσοστό των γυναικών.
4. α. Η ηλικία που παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό του πληθυσμού είναι το 85 και άνω και για τις γυναίκες και για τους άνδρες.
β. Σε αυτή την ηλικία οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 0,64% (286) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες αντιπροσωπεύουν το 0,36% (159) του συνολικού πληθυσμού.
γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην ηλικία των 85 και άνω, είναι μεγαλύτερο κατά 0,28% από το ποσοστό των ανδρών.
5. α. Τα ποσοστά των ανδρών είναι μεγαλύτερα από τα ποσοστά των γυναικών στις εξής ηλικίες: από 0 έως 14 ετών και από 45 έως 59 ετών.
β. Αντίθετα, ο αριθμός των γυναικών είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον αριθμό των ανδρών στις εξής ηλικίες: από 15 έως 29 ετών από 30 έως 44 ετών και από 60 ετών και άνω.

4.3.2 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ

Διαπιστώνουμε τέσσερις (4) κατηγορίες πληθυσμού:

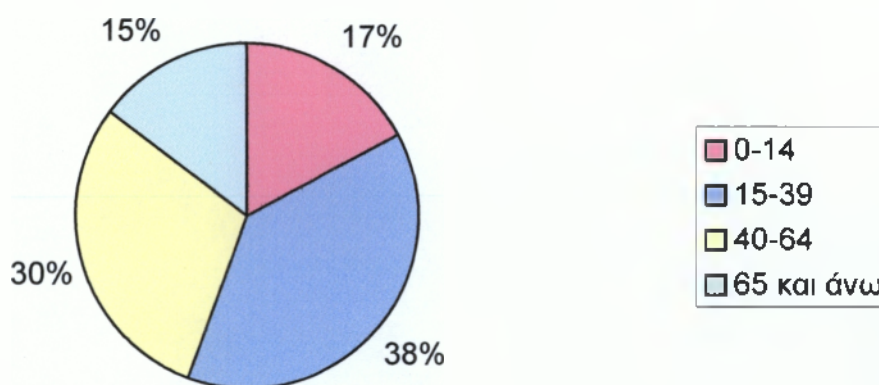
- α) Παιδικός Πληθυσμός (0-14 ετών)
- β) Νέος παραγωγικός πληθυσμός (15-39 ετών)
- γ) Ώριμος παραγωγικός πληθυσμός (40-64 ετών)
- δ) Γεροντικός μη παραγωγικός πληθυσμός (65 ετών και άνω)

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου κατά φύλο και κατηγορίες πληθυσμού παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα και στο σχετικό γράφημα:

Ομάδες ηλικιών	Πληθυσμός 2001					
	Σύνολο	Ποσοστό (%)	Αρρενες	Πασσοστό (%)	Θήλειες	Ποσοστό (%)
0-14	9.859	17,11%	5.068	8,80%	4.791	8,31%
15-39	22.213	38,55%	10.783	18,71%	11.430	19,84%
40-64	17.139	29,75%	8.681	15,07%	8.458	14,68%
65 και άνω	8.409	14,59%	3.717	6,45%	4.692	8,14%
ΣΥΝΟΛΟ	57.620	100,00%	28.249	49,03%	29.371	50,97%

Πίνακας 4.2. Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και κατηγορίες πληθυσμού
Πηγή: Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων απογραφής 2001.

Πληθυσμός Δήμου Καλαμάτας κατά φύλο και κατηγορία

Με την βοήθεια του γραφήματος και του πίνακα 4.2 διαπιστώνουμε τα εξής:

1. α. Ο νέος παραγωγικός πληθυσμός ηλικίας μεταξύ 15-39 ετών αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού δηλαδή το 38,55%.
  - β. Σε αυτή την κατηγορία οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 19,84% (11.430) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες καταλαμβάνουν το 18,71% (10.783) του συνολικού πληθυσμού.
  - γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην κατηγορία του νέου παραγωγικού πληθυσμού (15-39 ετών) το ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 1,13% από το ποσοστό των ανδρών.
2. α. Ο γεροντικός ή μη πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού δηλαδή το 14,59%.
  - β. Σε αυτή την κατηγορία οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 8,14% (4.692) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες καταλαμβάνουν το 6,45% (3.717) του συνολικού πληθυσμού.

- γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην κατηγορία του γεροντικού ή μη παραγωγικού πληθυσμού, είναι μεγαλύτερο κατά 1,69% από το ποσοστό των ανδρών.

4.3.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Υπάρχουν 3 βασικοί τομείς απασχόλησης του πληθυσμού:

- α) Ο πρωτογενής τομέας απασχόλησης ο οποίος περιλαμβάνει τα αγροτικά επαγγέλματα και άλλα συναφή επαγγέλματα.
 β) Ο δευτερογενής τομέας απασχόλησης που περιλαμβάνει εμπόρους, βιοτέχνες, μικροεπιχειρηματίες κ.λ.π.
 γ) Ο τριτογενής τομέας απασχόλησης που περιλαμβάνει κυρίως την προσφορά υπηρεσιών.

Η διάρθρωση του οικονομικού ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών και ομάδες ατομικών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο πληθυσμού και ομάδες ηλικιών	2001 Μόνιμος πληθυσμός				
	Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός	Οικονομικώς ενεργοί			Οικονομικώς μη ενεργός πληθυσμός
		Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Άνεργοι νέοι	
10-19 ετών	1.977	1.027	73	877	17.778
20-24 ετών	6.756	4.830	324	1.602	4.009
25-29 ετών	8.343	7.001	441	901	2.476
30-44 ετών	26.900	25.026	1.206	668	7.843
45-64 ετών	20.634	19.646	954	34	17.335
65+ ετών	2.133	2.133	0	0	34.994
Σύνολο	66.743	59.663	2.998	4.082	84.435

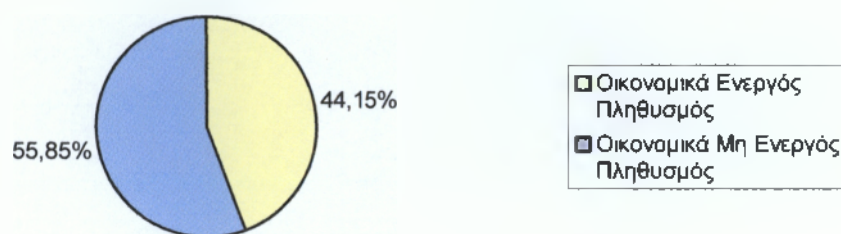
Πίνακας 4.3. Διάρθρωση οικονομικά ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού του Δήμου.
 Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων απογραφής 2001.

Πληθυσμός	Σύνολο Πληθυσμού	Ποσοστό % Συνόλου	Άρρενες	Ποσοστό % Άρρενες	Θήλυς	Ποσοστό% Θήλυς
Οικονομικά Ενεργός	66.743	44,15%	42.886	64,26%	23.857	35,74%
Οικονομικά Μη Ενεργός	84.435	55,85%	33.261	39,39%	51.174	60,61%

Πίνακας 4.4. Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου στο σύνολο και κατά φύλο.

Πηγή: Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων απογραφής 2001.

Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός Δήμου Καλαμάτας

Με βάση το γράφημα και τον πίνακα 4.3 και 4.4. συμπεραίνουμε ότι:

1. α. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 44,15% (16590) του συνόλου του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας.
β. Το 64,26% του συνόλου του οικονομικά ενεργού πληθυσμού αντιστοιχεί στους άνδρες, ενώ οι γυναίκες κατέχουν το 35,74% .
2. α. Ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας φθάνει στο 55,85% του συνόλου του μόνιμου πληθυσμού.
β. Από αυτό το σύνολο, οι γυναίκες κατέχουν το 60,61% του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού και οι άνδρες το 39,39%.
3. Το ποσοστό του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού είναι μεγαλύτερο κατά 11,7 % από το ποσοστό του ενεργού πληθυσμού.

4.3.4 ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.

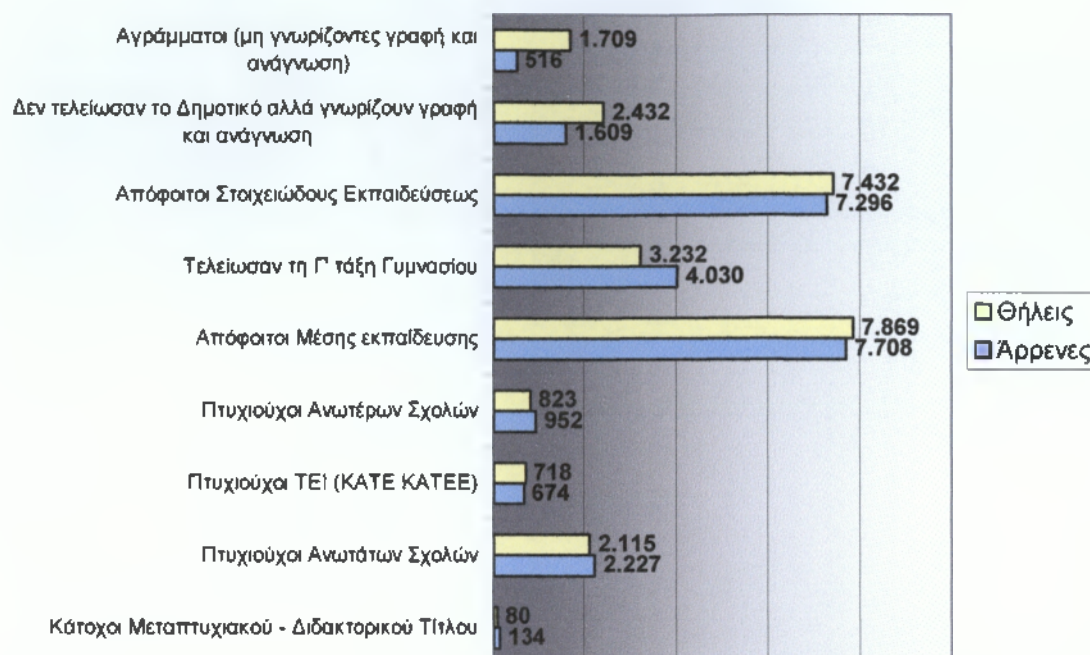
Η διάρθρωση του πληθυσμού σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζεται στο πίνακα που ακολουθεί:

Επίπεδο εκπαίδευσης και ομάδες ηλικιών	2001 Πραγματικός πληθυσμός				
	Άρρενες	Ποσοστό Άρρενες (%)	Θήλυς	Ποσοστό Θήλυς (%)	Ποσοστό Συνόλου %
Κάτοχοι Μεταπτυχιακού - Διδακτορικού Τίτλου	134	0,26 %	80	0,16 %	0,42 %
Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	2.227	4,32 %	2.115	4,10 %	8,42 %
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ ΚΑΤΕΕ)	674	1,31 %	718	1,39 %	2,70 %
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	952	1,85 %	823	1,60 %	3,44 %
Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	7.708	14,95 %	7.869	15,26 %	30,21 %
Τελείωσαν τη Γ' τάξη Γυμνασίου	4.030	7,82 %	3.232	6,27 %	14,09 %
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως	7.296	14,15 %	7.432	14,42 %	28,57 %
Δεν τελείωσαν το Δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1.609	3,12 %	2.432	4,72 %	7,84 %
Αγράμματοι (μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση)	516	1,00 %	1.709	3,31 %	4,32 %
ΣΥΝΟΛΟ	25146	48,77 %	26410	51,23 %	100 %

Πίνακας 4.5 Πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης.

Πηγή: Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων απογραφής 2001.

Επίπεδο εκπαίδευσης κατά φύλλο

Με βάση το γράφημα και τον πίνακα 4.5. παρατηρούμε τα εξής:

1. Συγκριτικά με το επίπεδο εκπαίδευσης η Καλαμάτα κατέχει ενδιάμεση θέση αφού δεν παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης ούτε όμως και χαμηλά, γεγονός που εξηγείται και ταυτόχρονα επιβεβαιώνει την μικροαστική και εργατική κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού.
2. α. Τα υψηλότερα ποσοστά σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης αφορούν την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
β. Έτσι αυτοί που έχουν τελειώσει την στοιχειώδη εκπαίδευση αντιστοιχούν στο 28,57% του πληθυσμού, ποσοστό αρκετά υψηλό.
γ. Επίσης αυτοί που είναι απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης αντιστοιχούν στο 30,21% του πληθυσμού ποσοστό αρκετά σημαντικό.
3. Το 8,42% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων σχολών και μόνο το 0,42% έχουν κάνει μεταπτυχιακό.
4. Μόνο το 3,44% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών, ποσοστό πολύ χαμηλό.
5. Το 2,70% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)
6. Αντίθετα το ποσοστό των αναλφάβητων ανέρχεται μόνο στο 4,32% του πληθυσμού (οι γυναίκες κατέχουν το 3,31%), γεγονός που καταδεικνύει πως ο πληθυσμός της Καλαμάτας στην πλειοψηφία του έχει τελειώσει την Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
7. Τέλος το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών είναι ελαφρώς χαμηλότερο από το μορφωτικό επίπεδο των ανδρών σχεδόν σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

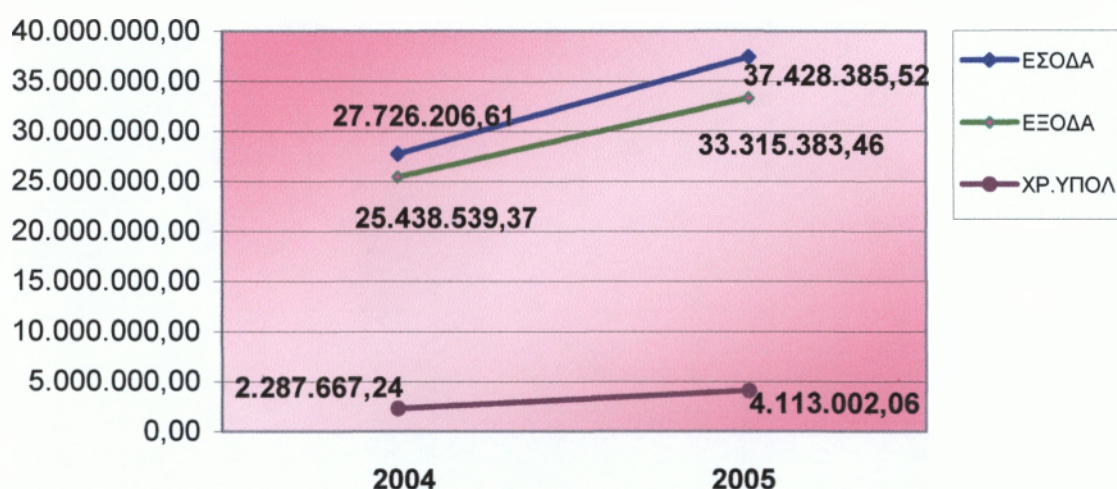
Σύμφωνα με τον ταμιακό απολογιστικό πίνακα του Δήμου Καλαμάτας για τα έτη 2004-2005 τα εισπραχθέντα έσοδα και τα πληρωθέντα έξοδα καθώς και το χρηματικό υπόλοιπο είναι:

	2004	2005
ΕΣΟΔΑ (Εισπραχθέντα)	27.726.206,61	37.428.385,52
ΕΞΟΔΑ (Πληρωθέντα)	25.438.539,37	33.315.383,46
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2.287.667,24	4.113.002,06

Πίνακας 4.6 Οικονομικά στοιχεία Δήμου Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με βάση το σχεδιάγραμμα και με την βοήθεια του πίνακα 4.6 συμπεραίνουμε ότι:

1. Το 2005 παρατηρείτε μία αύξηση των εσόδων και των εξόδων του Δήμου Καλαμάτας σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.
2. Το 2005 τα έσοδα του Δήμου Καλαμάτας καθώς και από άλλους πόρους του Δήμου, από Υπουργεία, από Δάνεια και από ΣΑΤΑ, είναι αυξημένα κατά 35% σε σχέση με το 2004.
3. Επίσης τα έξοδα του Δήμου Καλαμάτας είναι αυξημένα κατά 31% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και αυτό οφείλεται στις νέες απαιτήσεις όπως προμήθειες υλικών και εκτέλεση έργων.
4. Τέλος το χρηματικό υπόλοιπο είναι αυξημένο κατά πολύ σε σχέση με το προηγούμενο έτος (80%), αλλά όπως γνωρίζουμε αυτό θα προστεθεί στον προϋπολογισμό του νέου έτους σαν έσοδο.

4.5. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ¹²

Η Καλαμάτα είναι μία από τις ωραιότερες ελληνικές πόλεις, πνιγμένη στα λουλούδια και στο πράσινο. Πόλη και λιμάνι της Νότιας Πελοποννήσου, είναι έδρα δήμου, πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας και της επαρχίας Καλαμών. Δεύτερη πόλη της Πελοποννήσου μετά την Πάτρα ως προς τον πληθυσμό και την εμπορική κίνηση. Εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο του Νομού Μεσσηνίας και όλης της Πελοποννήσου, άρχισε να αναπτύσσεται μετά το 1965. Εξελισσόταν σε σημαντική βιομηχανική και εμπορική πόλη της χώρας, αλλά η ανάπτυξή της ανακόπηκε από τον καταστρεπτικό σεισμό της 13^{ης} Σεπτεμβρίου 1986. Η πόλη έχει αξιόλογες Βιομηχανίες (καπνοβιομηχανία, κλωστήρια, πυρηνελουργείο) και βιοτεχνίες (υφαντών, μεταξωτών, ειδών λαϊκής τέχνης κ.α.). Παλαιότερα η μεταξοβιομηχανία κατείχε ξεχωριστή θέση στην οικονομική ζωή της πόλης και ήταν ονομαστά τα μεταξωτά μαντίλια.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται μια σοβαρή προσπάθεια στην κατεύθυνση της δραστηριοποίησης των Μεσσήνιων και σε άλλους τομείς της οικονομίας κυρίως, στον τομέα του τουρισμού. Η τουριστική ανάπτυξη που καταγράφεται οφείλεται κυρίως, στην ανάδειξη και προβολή των σημαντικών αρχαιολογικών χώρων (Αρχαία Μεσσήνη, Ανάκτορα Νέστορα κ.α.), στις φυσικές ομορφιές του νομού (Ταΰγετος, Νέδα, Μάνη) και στις πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ο επισκέπτης της πόλης έχει πολλές και ποικίλες επιλογές. Μπορεί να περπατήσει στα σοκάκια του ιστορικού κέντρου της πόλης, να διασχίσει τον κεντρικό δρόμο της πόλης για να φθάσει στο υπαίθριο μουσείο των σιδηροδρόμων και από εκεί να κατευθυνθεί είτε προς την κεντρική παραλιακή λεωφόρο είτε προς τη «Μαρίνα» στη δυτική πλευρά της πόλης.

Η παλιά πόλη έχει κτιστεί στα ερείπια της αρχαίας πόλης Φαραί. Η νέα πόλη έχει σύγχρονα κτίρια και καταστήματα, άνετους δρόμους, πάρκα, μια τεράστια πλακοστρωμένη πλατεία και αρκετά παλαιά αρχοντικά. Οι πλατείες της πόλης κοσμούνται με αγάλματα αγωνιστών του 1821 (Παπαφλέσσα, Νικηταρά κ.α.). Μέσα στην πόλη και τη γύρω περιοχή υπάρχουν πολλά μνημεία και ερείπια από την αρχαιότατη πόλη.

Το Μπενάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο στεγάζει σημαντικά ευρήματα των μυκηναϊκών κλασικών και ρωμαϊκών χρόνων. Στο λαογραφικό Μουσείο, που στεγάζεται στο αρχοντικό Κυριακού, εκτίθενται αντικείμενα λαϊκής τέχνης, κειμήλια της επανάστασης του 1821, πίνακες ζωγραφικής, εκκλησιαστικά και λειτουργικά σκεύη. Το Μουσείο Μητροπόλεως Μεσσηνίας διαθέτει παλαιοχριστιανικά γλυπτά, ιερά σκεύη και εικόνες, χειρόγραφα και άλλα θρησκευτικά κειμήλια. Επίσης, στολίδι της πόλης αποτελεί ο Μητροπολιτικός ναός της Παναγίας της Υπαπαντής, ο οποίος κάθε χρόνο δέχεται πλήθος πιστών από όλη τη χώρα.

Στην Καλαμάτα δεσπόζει το Κάστρο της πριγκίπισσας Ιζαμπώ. Κτισμένο από το Γοδεφρείδο τον Α Βιλλαρδουίνο (13^ο αιώνα) περιήλθε στην κατοχή των Παλαιολόγων του Μυστρά από το 1408 έως το 1430. Αποτελείται από δύο οχυρωματικούς περιβόλους που είναι οι δύο αμυντικές γραμμές του, με τον

¹² Δικτυακή Πύλη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας, www.na-messinias.gr

εξωτερικό περίβολο να περιλαμβάνει την οχύρωση της πλαγιάς στα ανατολικά καθώς και ένα εσωτερικό φρούριο. Επίσης στην πόλη της Καλαμάτας υπάρχουν πολλά ιστορικά μοναστήρια, ανάμεσα στα οποία το μοναστήρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στη βορειοδυτική πλευρά της πόλης, κάτω από το κάστρο.

Με αφετηρία την πόλη της Καλαμάτας ο επισκέπτης μπορεί να οργανώσει μικρές αποδράσεις τόσο στα υπόλοιπα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου όσο και σε άλλες περιοχές της Μεσσηνίας. Τα δημοτικά διαμερίσματα που βρίσκονται στον Ταΰγετο αποτελούν μια ευχάριστη εναλλακτική λύση για όσους θελήσουν να βρεθούν πιο κοντά στη φύση. Οποιαδήποτε και εάν είναι η επιλογή του, το βέβαιο είναι ότι θα περάσει ευχάριστα την ώρα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

**ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

5. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Την υπηρεσία του Δήμου Καλαμάτας συγκροτούν:

1. Η Διεύθυνση Ανάπτυξης – Συντονισμού
2. Η Διεύθυνση Διοίκησης – Οικονομίας
3. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
4. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος
5. Η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας (υπό σύσταση)
6. Η Διεύθυνση Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Επίσης σε κάθε Δήμο πέρα από τις κεντρικές υπηρεσίες, υπάγονται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καθώς και τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

α) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου του Δήμου Καλαμάτας είναι τα εξής:

- Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας,
- Α΄ ΚΑΠΗ,
- Β΄ ΚΑΠΗ,
- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί,
- Οργανισμός Αθλητισμού και Νεολαίας,
- Δημοτική Φιλαρμονική,
- Σύνδεσμος Ύδρευσης Δήμου Καλαμάτας, Μεσσήνης και Κοινοτήτων περιοχής Καλαμάτας.

β) Οι επιχειρήσεις που έχει ιδρύσει ο Δήμος Καλαμάτας και οι οποίες αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, είναι οι εξής:

- Δημοτικό Περιφερειακό θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕ.ΠΑ.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Τ.Α.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Καλαμάτας (Κ.Ε.Κ).
- Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Καλαμάτας (Α.ΔΕ.Κ).
- Κεντρική Αγορά Καλαμάτας (Κ.Α.Κ) Α.Ε.
- Δημοτική επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ).
- Δημοτική επιχείρηση Ανασυγκρότησης Καλαμάτας (Δ.Ε.Α.Κ).

Σε αυτό το κεφάλαιο, γίνεται ανάλυση των φορέων κοινωνικής πολιτικής, οι οποίοι είναι:

1. Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας
2. Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί σταθμοί
3. Α΄ Κ.Α.Π.Η. και Β΄ Κ.Α.Π.Η., καθώς επίσης το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» το οποίο υλοποιείται από το Α΄ Κ.Α.Π.Η.

5.1 ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

5.1.1 Ίδρυση του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Η σύσταση του Κοινωνικού Φορέα του Δήμου Καλαμάτας έγινε το 1993 με την υπ' αριθμόν 5223/18-3-1993 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας, έχοντας υπόψη την υπ' αριθμόν 21/93 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

Λόγω έλλειψης προσωπικού, παρέμεινε ανενεργός για τρία (3) χρόνια. Συνιστά ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Δήμου, το οποίο εξαρτάται και εποπτεύεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

5.1.2 Σκοπός του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

Σκοπός του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα είναι:

- Η αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων (ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ, AIDS, ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ κ.α).
- Η αγωγή και προαγωγή της υγείας.
- Η ενημέρωση, πρόληψη, πρόνοια.

Για την επιτυχία των σκοπών του, το Νομικό Πρόσωπο θα πρέπει να συνεργάζεται με όλους τους φορείς και παράγοντες (κρατικούς, κοινωνικούς συλλόγους, ενώσεις, σωματεία).

5.1.3 Κτιριακή υποδομή του Κοινωνικού Φορέα

Ο Κοινωνικός Φορέας στεγάζεται σε ένα διώροφο κτίριο στο οποίο στεγάζονται κι άλλες Υπηρεσίες του Δήμου (Δημοτολόγιο και Ληξιαρχείο). Ο Κ.Φ. στεγάζεται στον επάνω όροφο και βρίσκεται πολύ κοντά στο Δημαρχείο της πόλης, εξασφαλίζοντας έτσι την άμεση πρόσβαση των υπαλλήλων του στις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου, προκειμένου για την διεκπεραίωση διαφόρων διοικητικών υποθέσεων του Φορέα.

Το αρνητικό του κτιρίου είναι ότι δεν είναι εύκολη η προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες λόγω του ότι δεν έχει ειδική ράμπα για τα άτομα αυτά καθώς επίσης και της στενότητας του χώρου.

5.1.4 Οργανωτική Δομή του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

Επειδή υπάρχουν πολλοί τομείς δράσεις του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα κρίνεται απαραίτητο να διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ) που θα το απαρτίζει:

- α. Ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν Αντιδήμαρχος ή Δημοτικός Σύμβουλος, ως Πρόεδρό του.
- β. Δύο (2) Δημοτικοί Σύμβουλοι (ένας της πλειοψηφίας και ένας της μειοψηφίας).

γ. Οκτώ (8) πολίτες, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ υπό τα στοιχεία β και γ ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και η θητεία τους ακολουθεί τη θητεία της Δημοτικής Αρχής.

Τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος, ο οποίος εκλέγεται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για μία τετραετία.

5.1.5 Προσωπικό Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Λόγω του ότι δεν έχει καταρτιστεί ακόμη ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κοινωνικού Φορέα κυρίως λόγω του ότι αντιμετωπίζει πρόβλημα έλλειψης προσωπικού.

Έτσι λοιπόν το προσωπικό που στελεχώνει σήμερα τον Κοινωνικό Φορέα αποτελείται από δύο (2) υπαλλήλους, αποσπασμένους από τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου. Οι υπάλληλοι αυτοί έχουν την ειδικότητα ΠΕ Οικονομολόγου ο πρώτος, και παρέχει γραμματειακή – διοικητική υποστήριξη και ο δεύτερος έχει ειδικότητα Τ.Ε. κοινωνικής εργασίας και παρέχει συμβουλευτική – πληροφοριακή υποστήριξη.

5.1.6 Πρόγραμμα Δράσης του Κοινωνικού Φορέα.

Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του Κοινωνικού Φορέα καταρτίζεται στην αρχή κάθε έτους από την Κοινωνική Λειτουργό σε συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στη συνέχεια εγκρίνεται μαζί με τον προϋπολογισμό από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Το πρόγραμμα δράσης του Κοινωνικού Φορέα για το έτος 2006, διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΓΑΠΩ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ»

Σκοπός:

Πρόκειται για πρόγραμμα που σαν στόχο έχει τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών ηλικίας 6-12 χρονών, στο χώρο του σχολείου μέσα από το παιχνίδι, αθλητισμό, θεατρικά κατασκευές, την έκφραση των δυνατοτήτων τους, την αποτελεσματική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και την ενθάρρυνση της επικοινωνίας τους.

Ταυτόχρονα είναι η διευκόλυνση των γονέων που εργάζονται και δεν έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε καλοκαιρινές διακοπές ή κατασκηνωτικά προγράμματα.

Ειδικότερα οι μικροί μαθητές έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με ποικίλες δραστηριότητες όπως είναι:

- Ομαδικά παιχνίδια, ζωγραφική
- Κατασκευές από διάφορα υλικά, συνθέσεις
- Αφήγηση λογοτεχνικών βιβλίων και παραμυθιών
- Συζητήσεις προτεινόμενων θεμάτων
- Μουσικοκινητικά παιχνίδια, παντομίμα, επιτραπέζια παιχνίδια, κολλάζ, σταυρόλεξα.
- Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε μουσεία, δημόσιες υπηρεσίες, εκδρομών και
- Πλήθος άλλων δραστηριοτήτων που τα παιδιά δεν μπορούν να κάνουν στο σπίτι.

Η υλοποίηση του προγράμματος κρίνεται σημαντική, δεδομένου ότι οι περισσότεροι γονείς εργάζονται και τα παιδιά είτε θα έβλεπαν τηλεόραση ή θα έπαιζαν ηλεκτρονικά μέσα στο σπίτι, είτε θα έπαιζαν μόνο τους στο δρόμο.

Χώρος που στεγάζει αυτό το πρόγραμμα είναι τα Δημοτικά Σχολεία της πόλης.

Πρόγραμμα για οικονομένειες και άτομα στα όρια της φτώχειας

Σκοπός : Το πρόγραμμα έχει σκοπό την παροχή υπηρεσιών σε άπορους και ανασφάλιστους κατοίκους του Δήμου Καλαμάτας.

Δραστηριότητες:

- Προσφορά και στήριξη απόρων οικογενειών με είδη πρώτης ανάγκης κ.α.
- Φιλανθρωπικές επισκέψεις σε ευαγή ιδρύματα της πόλης μας. Στις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα, η διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα έχουν στόχο να χαρίσουν ζεστασιά, αγάπη και στήριξη σε μοναχικά και οικονομικά αδύναμα άτομα της πόλης μας αλλά και σε όσους έχουν ανάγκη.
- Αναζήτηση συνεργασίας και διεύρυνση σε άλλα επίπεδα, όπως δυνατότητα φροντιστηριακής ενίσχυσης παιδιών Δημοτικού, μέσα από τη συμμετοχή μελών του Κ.Α.Π.Η. ή άλλων εθελοντών. Διοργανώσεις προγραμμάτων διασύνδεσης γενεών (με συνεργασίες Κ.Α.Π.Η., Παιδικών Σταθμών κ.λ.π.). Συνεργασία με Κ.Ε.Κ. Δήμου Καλαμάτας, Ο.Α.Ε.Δ., κ.α. σε θέματα ανεργίας και άλλους τοπικούς φορείς.
- Ενημέρωση / πληροφόρηση και συμβουλευτική εργασία.
- Ψυχοκοινωνική στήριξη ατόμων και οικογένειας, που διαβιούν κάτω από τα όρια φτώχειας και απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των προβλημάτων – αιτημάτων.
- Αξιοποίηση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Πρόγραμμα «Φιλοξενίας παιδιών από τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας»

Σκοπός:

Το πρόγραμμα φιλοξενίας παιδιών από τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας σε συνεργασία με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό Αθηνών (Ε.Ε.Σ.) έχει σκοπό την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων, του Πάσχα και των διακοπών του Καλοκαιριού την πραγματοποίηση φιλοξενίας παιδιών ηλικίας 8-16 ετών από ανάδοχες οικογένειες του Δήμου Καλαμάτας.

Πρόγραμμα «Εκπαίδευσης Σπουδαστών του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας»

Σκοπός:

Η εκμάθηση και εκπαίδευση των σπουδαστών του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας γίνεται με το σύστημα της εξάμηνης πρακτικής άσκησης και της συμμετοχής τους στα προγράμματα δράσης του Κοινωνικού Φορέα. Με την ύπαρξη θέσεων για τους σπουδαστές του τμήματος Υγείας & Πρόνοιας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο Κοινωνικός Φορέας συμβάλλει στην προετοιμασία της εξειδίκευσής τους.

Απώτερος στόχος του Κοινωνικού Φορέα είναι να ένταξη στο πρόγραμμα την εκπαίδευση φοιτητών Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. και άλλων κοινωνικών επιστημών (Ψυχολόγους, Κοινωνιολόγους, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Κοινωνικής Εργασίας κ.α.).

Πρόγραμμα για Αθίνγανους

Δραστηριότητες:

- Ο Κοινωνικός Φορέας έχει αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος στέγασης των τσιγγάνων (που διαμένουν στα όρια του Δήμου Καλαμάτας) του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω της δυνατότητας που τους δίνεται να εξασφαλίσουν στεγαστικό δάνειο για απόκτηση πρώτης κατοικίας.
- Ενημερωτικές παρεμβάσεις και υποστήριξη
- Προσέγγιση των προβλημάτων τους
- Δραστηριότητες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης σε θέματα υγείας, πρόνοιας και πρόληψης σε συνεργασία με το Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο.
- Παρατηρητήριο για την καταγραφή τους και προώθηση των θεμάτων ή προβλημάτων που αφορούν την ποιότητα ζωής των τσιγγάνων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΖΩΟΦΟΡΟΣ» - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες όπως:

✓ Άνεργοι	✓ Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών
✓ ΑΜΕΑ	✓ Μετανάστες – Παλινοοστούντες
✓ Τσιγγάνοι	✓ Πρώην χρήστες ουσιών
✓ Ανήλικοι παραβάτες	

Και ο ρόλος του Κοινωνικού Φορέα θα είναι:

- ✓ Η **δημοσιοποίηση** των ενεργειών του προγράμματος με έκδοση φυλλαδίων, εντύπων, αφισών, μετάδοση ανακοινώσεων μέσω των Μ.Μ.Ε. κ.λ.π. και
- ✓ Η **ευαισθητοποίηση** της αγοράς εργασίας, με την διοργάνωση ημερίδων, συναντήσεων, σεμιναρίων για την πληροφόρηση των υπηρεσιών της πολιτείας, των εργοδοτών κ.λ.π.

Ο προϋπολογισμός του έργου που αφορά τον Κ.Φ. Καλαμάτας ανέρχεται στα 24.187 €.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΡΑΧΗΣ-ΦΡΑΓΚΟΠΗΓΑΔΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ & ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)

Σκοπός:

- ✓ Η αναβάθμιση και η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων των περιοχών Ράχης και Φραγκοπήγαδου.
- ✓ Υποστήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων με την οργάνωση προγραμμάτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης γύρω από την πρόληψη.
- ✓ Υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης προσαρμοσμένα σε διάφορες ομάδες ηλικιών.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πελοποννήσου 2000-2006, ο Κ.Φ. θα αναλάβει την υλοποίηση προγραμμάτων υποστήριξης και φροντίδας των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού των παραπάνω περιοχών.

5.1.7 Λοιπές δράσεις του Κοινωνικού Φορέα

Εκτός από τα βασικά προγράμματα που παρουσιάστηκαν πιο πάνω, ο Κοινωνικός Φορέας αναπτύσσει και κάποιες άλλες δράσεις, εξίσου σημαντικές οι οποίες είναι:

ΔΡΑΣΕΙΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ

- Διενέργεια του καθιερωμένου Αντικαρκινικού Εράνου στα πλαίσια του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου για την καταπολέμηση του καρκίνου. Ο έρανος γίνεται με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των αντικαρκινικών νοσοκομείων της χώρας, καθώς και για την ενίσχυση των ερευνητικών προγραμμάτων και την πληροφόρηση του κοινού.
- Διενέργεια Εράνου υπέρ του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του Ε.Ε.Σ. για να μπορεί να ανταποκριθεί στην κοινωνική και εθνική αποστολή.
- Προσφορά ανθρωπιστικής βοήθειας σε περιόδους κρίσης (Λαθρομετανάστες, πρόσφυγες πολέμου, κ.α.). Μακροπρόθεσμα προτείνουμε σχεδιασμό για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων σε συνεργασία με πιστοποιημένες ομάδες εθελοντισμού.
- Πρόγραμμα εθελοντικής Αιμοδοσίας, τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο. Στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση και η εξασφάλιση συμμετοχής στην εθελοντική αιμοδοσία με σκοπό την προσέλκυση εθελοντών αιμοδοτών προκειμένου να καλύπτονται ανάγκες από το σύνολο του πληθυσμού. Α συμβολή στις αυξημένες ανάγκες αίματος που αφορούν ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, περιπτώσεις έκτακτων κοινωνικών αναγκών ή περιπτώσεις όπου αυτό είναι αναγκαίο είναι μια πράξη αγάπης και προσφοράς προς το συνάνθρωπο.
- Συνεργασία ε άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στοχεύοντας σε μια από κοινού ενημέρωση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής ή τον προγραμματισμό διαφόρων κοινωνικών προγραμμάτων.
- Συλλογή στοιχείων (αρχαιοθέτηση) για τα κοινωνικά προβλήματα.
- Έκδοση δίφυλλου ενημερωτικού εντύπου του Κοινωνικού Φορέα. Η έκδοση θεωρείται απαραίτητη και θα περιγράφει τις αρχές και τη φιλοσοφία του Κοινωνικού Φορέα στο χώρο της κοινωνικής πολιτικής και θα δίνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τα προγράμματα που υλοποιούνται.

5.1.8 Συνεργασίες με άλλους Φορείς.

Για την αποτελεσματική επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων της πόλης και για την καλύτερη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και των εκδηλώσεων του ο Κοινωνικός Φορέας συνεργάζεται με όλους τους τοπικούς φορείς και Συλλόγους.

Οι ενημερωτικές εκδηλώσεις γίνονται σε συνεργασία με το ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ, Κ.Ε.Ε.Λ., τη Δ.Ε.Π.Α.Κ., Δημοτικού Παιδικούς Σταθμούς Καλαμάτας, Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, ΣΚΛΕ, Σύλλογο Εργαζομένων Δημοτικών & Παιδικών Σταθμών Μεσσηνίας, Κ.Ε.Ε. Δήμου, το σύλλογο ΙΘΑΚΗ, Ιατρικό Σύλλογο, κ.α.,

και λοιπές δράσεις (έντυπα, συνεντεύξεις, ημερίδες) με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύ κοινού.

5.1.9 Πόροι και περιουσία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Οι πόροι και η περιουσία του Κοινωνικού Φορέα προέρχεται από:

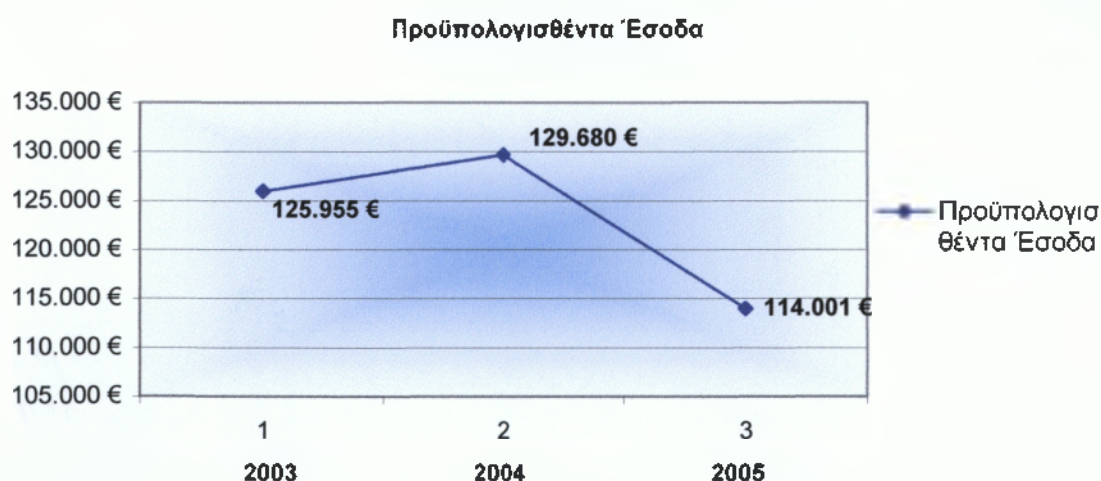
- ✓ Ετήσια επιχορήγηση του Δήμου
- ✓ Επιχορήγηση από κάθε άλλη παροχή του Κράτους, είτε απ' ευθείας προς το νομικό πρόσωπο είτε προς το Δήμο Καλαμάτας για το νομικό αυτό πρόσωπο.
- ✓ Κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδεσίες, συνδρομές πολιτών - οργανισμών - σωματείων κ.τ.λ.

5.1.10 Μελέτη της οικονομικής κατάστασης του Κοινωνικού Φορέα

Ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Δ.Σ. εντάσσεται και η σύνταξη του προϋπολογισμού και του απολογισμού. Η μελέτη της οικονομικής κατάστασης του Κ.Φ. έχει στηριχθεί στους προϋπολογισμούς και απολογισμούς των ετών 2003-2005 και διαμορφώνεται ως εξής:

	2003	2004	2005
Προϋπολογισθέντα Έσοδα	125.955 €	129.680 €	114.001 €
Απολογισθέντα Έσοδα	54.687 €	70.628 €	62.472 €
Απολογισθέντα Έξοδα	53.986,84 €	55.720,20 €	63.900,40 €

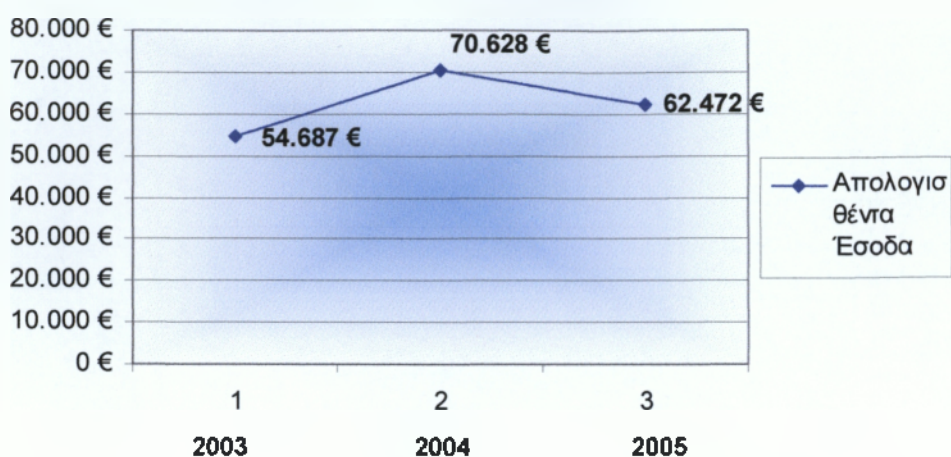
Πίνακας 5.1. Οικονομική κατάσταση Κ.Φ. για τα έτη 2003-2005.

Μελετώντας τον Πίνακα 5.1. και το γράφημα παρατηρούμε ότι:

Το ποσό των προϋπολογισθέντων εσόδων του 2004, είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από του 2003. Από την άλλη το ποσό του προϋπολογισμού του έτους 2006 είναι αρκετά μικρότερο από εκείνο του 2004.

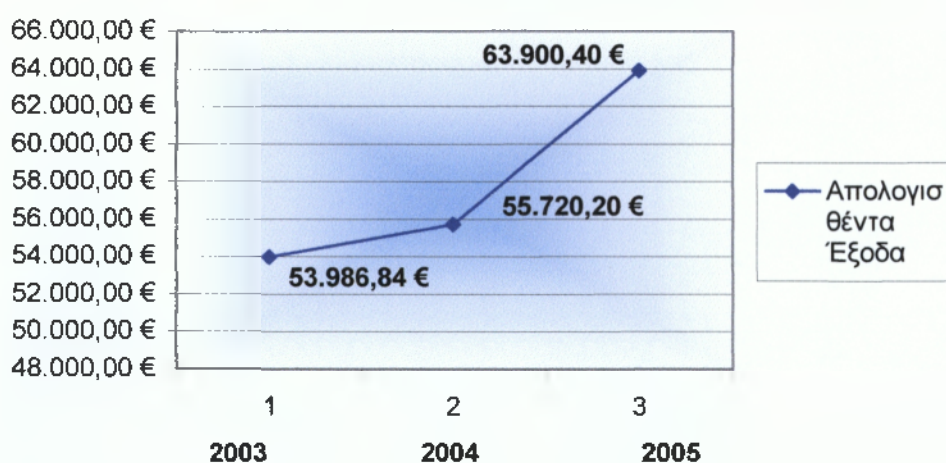
Απολογισθέντα Έσοδα

Μελετώντας τον πίνακα 5.1 και το γράφημα συμπεραίνουμε ότι:

Το 2004 τα έσοδα αυξήθηκαν σημαντικά σε σχέση με το 2003, ενώ το 2005 παρουσιάστηκε μία μείωση. Τα αυξημένα απολογισθέντα έσοδα του 2004 οφείλονται στη μεγαλύτερη ετήσια επιχορήγηση που δόθηκε από το Δήμο, γεγονός που καταδεικνύει τη μεγαλύτερη βαρύτητα που έδωσε ο Δήμος στα κοινωνικά προβλήματα της πόλης.

Απολογισθέντα Έξοδα

Μελετώντας τον πίνακα 5.1. και το γράφημα παρατηρούμε ότι:

Με την πάροδο των χρόνων τα απολογισθέντα έξοδα αυξάνονται. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ο Κ.Φ.. δαπάνησε περισσότερα χρήματα για την υλοποίηση των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του.

5.1.11. Συμπεράσματα

Η δημιουργία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα αποτέλεσε τη βάση για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Οι παρεμβάσεις αυτές απευθύνονται στην κοινωνική στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στη μέριμνα για την οικογένεια, στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και στη δημιουργία των σωστών προϋποθέσεων για την προαγωγή της φυσικής και ψυχικής υγείας των δημοτών.

Η παρουσίαση της λειτουργίας του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα ανέδειξε χρήσιμα συμπεράσματα αλλά και σημαντικά προβλήματα σε διάφορους τομείς.

- Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας δεν είναι αυτόνομος αλλά ελέγχεται από το εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η λειτουργία των προγραμμάτων του και η οικονομική του διαχείριση.
- Η στέγαση του Κοινωνικού Φορέα βρίσκεται πολύ κοντά στο Δημαρχείο της πόλης, εξασφαλίζοντας έτσι την άμεση πρόσβαση των υπαλλήλων του στις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου, προκειμένου για την διεκπεραίωση διαφόρων διοικητικών υποθέσεων του Φορέα.
Το αρνητικό του κτιρίου είναι ότι δεν είναι εύκολη η προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες λόγω του ότι δεν έχει ειδική ράμπα για τα άτομα αυτά καθώς επίσης και της στενότητας του χώρου.
- Δεν έχει καταρτιστεί Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κοινωνικού Φορέα με αποτέλεσμα να μην έχει στελεχωθεί με επιστημονικό προσωπικό (Ψυχολόγο, Ψυχοπαιδαγωγό, Ψυχίατρο, Κοινωνιολόγο, Ιατρό, Επισκέπτη Υγείας, Λογοθεραπευτή), προσωπικό που κρίνεται απαραίτητο για τη σωστή λειτουργία των προγραμμάτων του. Επιπλέον λόγω έλλειψης προσωπικού η Κοινωνική Λειτουργός είναι αναγκασμένη να εμπλέκεται στο διοικητικό έργο της υπηρεσίας με αποτέλεσμα να παρακωλύεται το έργο της.
- Στα χρόνια λειτουργίας του ο Κοινωνικός Φορέας έχει προβεί στην υλοποίηση πρότυπων προγραμμάτων και ποικίλων δραστηριοτήτων. Ωστόσο οι δυνατότητες που έχει να υλοποιήσει στο έπακρον τα προγράμματα που έχει καθορίσει στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης του περιορίζονται σημαντικά λόγω έλλειψης επιστημονικού προσωπικού.

5.2 ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

5.2.1 Ίδρυση Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών

Η καθιέρωση του θεσμού των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών οφείλεται στα σύγχρονα κοινωνικά αιτήματα και κυρίως στην έξοδο της μητέρας από το σπίτι για εργασία καθώς επίσης και στη διαπίστωση της επιστήμης για την ανάγκη κάποιας συστηματικής καθοδήγησης του μικρού παιδιού από ειδικά πρόσωπα, προπαρασκευασμένα για την αγωγή του.

Με τον Ν. 2503/97 οι Παιδικοί Σταθμοί μεταβιβάστηκαν στους Δήμους και τις Κοινότητες, με την προϋπόθεση ο Δήμος να έχει πληθυσμό άνω των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) κατοίκων, και αποτελούν πλέον ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Στο Δήμο Καλαμάτας σήμερα, λειτουργούν επτά (7) παιδικοί σταθμοί εκ των οποίων οι δύο (2) είναι και βρεφονηπιακοί, οι οποίοι φιλοξενούν συνολικά περίπου 350 παιδιά ηλικίας δυόμισι (2,5) ετών και άνω.

5.2.2 Σκοπός Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών

Σκοπός όλων των Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών του Δήμου Καλαμάτας είναι να αποτελούν κυρίαρχους χώρους αγωγής και ασφαλούς διαμονής για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας ώστε:

- Να παρέχουν ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- Να βοηθήσουν να αναπτυχθούν ολόπλευρα σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
- Να βοηθήσουν τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.
- Να προετοιμάσουν κατάλληλα τα παιδιά νηπιακής ηλικίας για την είσοδο τους στο Δημοτικό Σχολείο.
- Να εξυπηρετήσουν τους εργαζόμενους γονείς και παράλληλα να τους ευαισθητοποιούν, να τους ενημερώνουν και να τους προβληματίζουν πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας και τέλος
- Να παρέχουν στο παιδί ένα ευχάριστο περιβάλλον, στο οποίο θα έχει την ευκαιρία να παίζει, να κινείται, να ασχολείται με τη μουσική, το τραγούδι και γενικά να αισθάνεται ευτυχισμένο.

5.2.3 Διοίκηση Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών

Το Ν.Π.Δ.Δ. διοικείται από επταμελές (7) Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται:

1. Το Δήμαρχο ως Πρόεδρο ή άλλο μέλος αιρετό ή μη που ορίζεται από αυτόν
2. Τέσσερις (4) Δημοτικούς Συμβούλους

3. Έναν δημότη – γονέα παιδιού σε Δημοτικό Παιδικό Σταθμό
4. Ένα δημότη – εργαζόμενο σε Δημοτικό Παιδικό Σταθμό

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται τετραετής, ακολουθεί τη δημοτική περίοδο και λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Τον Πρόεδρο, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος εκλέγεται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και η θητεία του ακολουθεί τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.

5.2.4 Προσωπικό Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών

Κάθε παιδικός σταθμός φιλοξενεί περίπου πενήντα (50) παιδιά από 2.5 ετών και άνω. Σε κάθε παιδικό σταθμό αναλογούν περίπου δύο (2) Νηπιαγωγοί και δύο (2) Βοηθοί Νηπιαγωγών, δηλαδή ένας ανά εικοσιπέντε παιδιά (1/25) και ένας βοηθός ανά εικοσιπέντε παιδιά. Δυστυχώς όμως, στους περισσότερους δεν υπάρχει βοηθός νηπιαγωγού.

Επίσης υπάρχει ένας (1) μάγειρας και δύο (2) καθαρίστριες ανά παιδικό σταθμό. Τέλος, αν και με νόμο προβλέπετε, ένας γιατρός ανά παιδικό σταθμό, στην πόλη της Καλαμάτας δεν υπάρχει.

Συνοπτικά, το προσωπικό και των επτά (7) παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών της Καλαμάτας είναι:

- 350 φιλοξενούμενα παιδιά
- 22 παιδαγωγοί
- 14 καθαρίστριες
- 7 μάγειροι

5.2.5 Προϋποθέσεις – Δικαιολογητικά εγγραφής των παιδιών

Στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Καλαμάτας μπορούν να εγγραφούν όλα τα παιδιά, εκτός εκείνων που πάσχουν από σωματικές, πνευματικές ή ψυχικές παθήσεις.

Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά εργαζομένων γονέων και τα παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών.

Για την εγγραφή των παιδιών στους παιδικούς σταθμούς απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:

- α) Πιστοποιητικό γέννησης
- β) Βεβαίωση εργοδότη ότι και οι δύο γονείς είναι εργαζόμενοι ή πρόκειται να εργαστούν εντός του μηνός από την υποβολή αίτησης εγγραφής.

γ) Βεβαίωση γιατρού για την καλή σωματική και πνευματική υγεία του παιδιού καθώς και πρότυπο του βιβλιαρίου υγείας με τα εμβόλια που προβλέπονται κάθε φορά ανάλογα με την ηλικία του παιδιού.

5.2.6 Χρηματικοί Πόροι Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών

Και οι επτά (7) Παιδικόι Σταθμοί επιχορηγούνται κατά αποκλειστικότητα από το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2006 ήταν περίπου 2.000.000 €, ποσό το οποίο παραμένει σχεδόν το ίδιο για κάθε έτος.

Επίσης οι Παιδικόι Σταθμοί μπορούν να αντλήσουν πόρους από δωρεές, εισφορές ιδιωτών, κληροδοτήματα και από ενοριακούς ναούς.

Σημαντικό επίσης κομμάτι που θα πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι με βάση απόφαση που έχει δημοσιευτεί στο Φ.Ε.Κ., το Διοικητικό Συμβούλιο του παιδικού σταθμού, μπορεί να επιβάλλει στις οικογένειες των φιλοξενούμενων παιδιών μηνιαία οικονομική προσφορά.

5.2.7. Έρευνα – Ερωτηματολόγιο

Στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας, πραγματοποιήθηκε ερωτηματολόγιο για τις οικογένειες που λαμβάνουν τις υπηρεσίες των παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών.

Σκοπός αυτού του ερωτηματολογίου είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο οι παιδικόι & βρεφονηπιακοί σταθμοί εξυπηρετούν τις ανάγκες των οικογενειών.

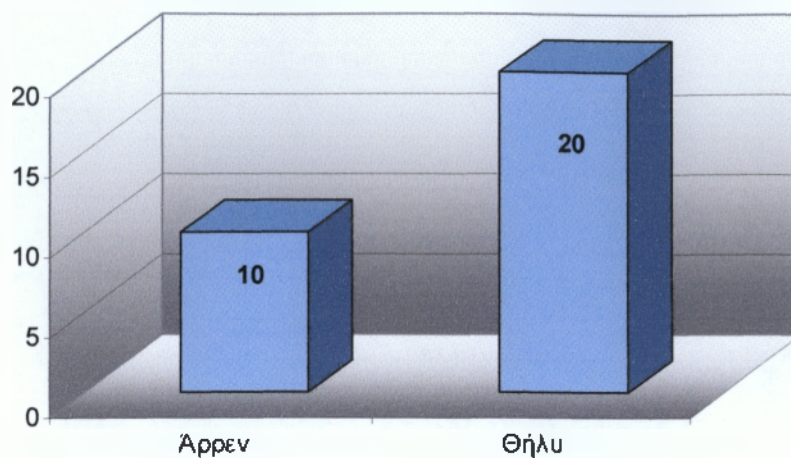
Μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη με την μέθοδο των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν σε 30 μέλη που δέχονται τις υπηρεσίες των παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών.

Οι ερωτήσεις που γράφτηκαν για τα άτομα του Δήμου Καλαμάτας που δέχονται τις υπηρεσίες, ήταν στην πλειοψηφία τους κλειστού τύπου και τέλος όλα τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν ανώνυμα.

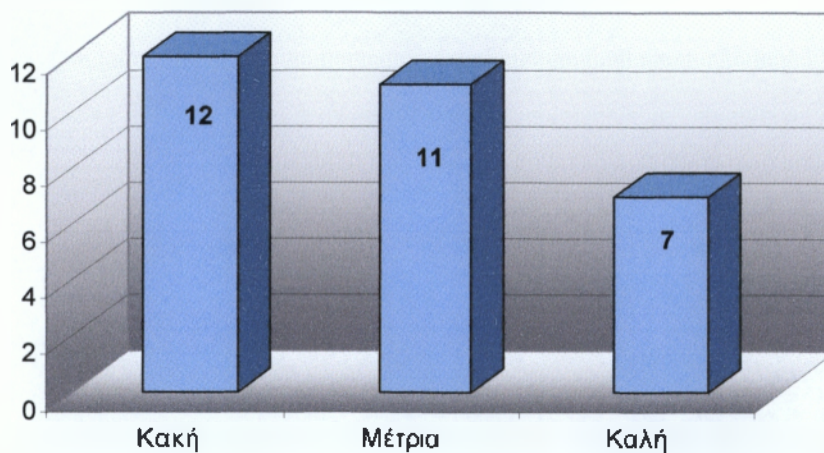
Οι ερωτήσεις ήταν οι εξής:

1. Φύλο

Όπως βλέπουμε, τα ερωτηματολόγια απάντησαν 10 άντρες και 20 γυναίκες.

2. Οικονομική Κατάσταση

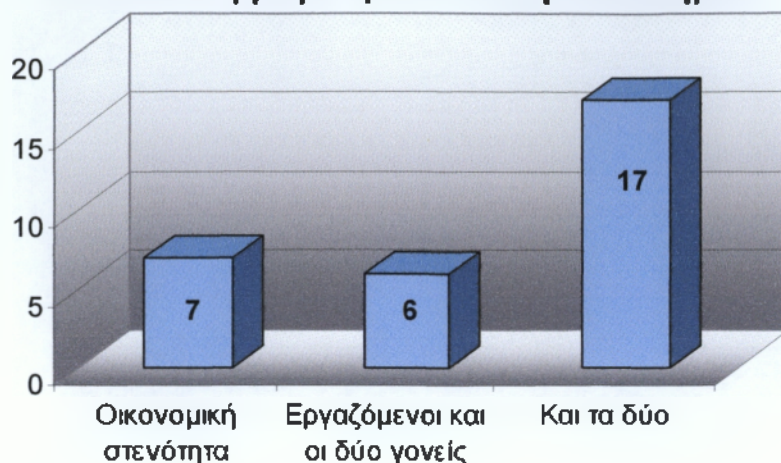

Στην 2^η ερώτηση βλέπουμε ότι:

1. Οι 12 από τους 30 ερωτηθέντες βρίσκονται σε κακή οικονομική κατάσταση
2. 11 μέλη απάντησαν ότι η οικονομική τους κατάσταση είναι μέτρια
3. Τέλος, μόνο 7 απάντησαν ότι τα οικονομικά τους βρίσκονται σε καλή κατάσταση.

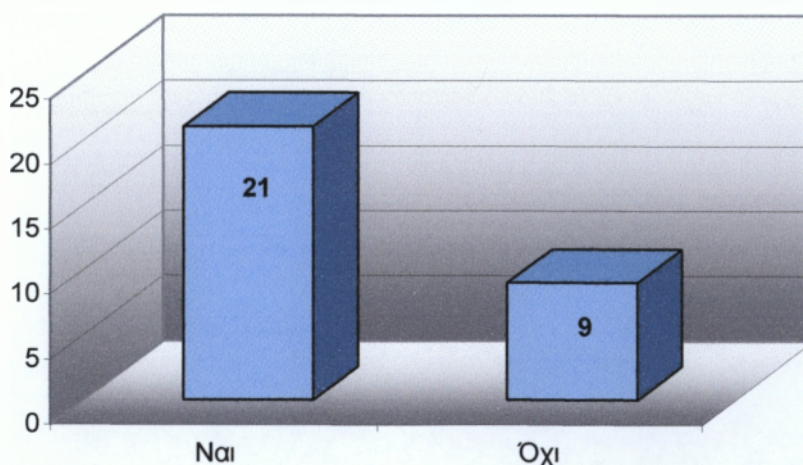
3. Ποιός ήταν ο λόγος εγγραφής του παιδιού σας στο παιδικό-βρεφονηπιακό σταθμό του Δήμου.

Στην 3^η ερώτηση παρατηρούμε ότι:

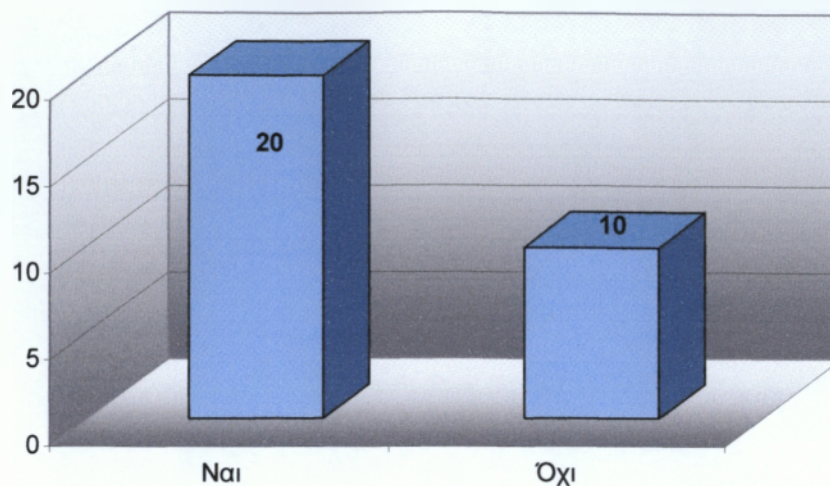
1. Σε 7 από τα μέλη που ερωτήθηκαν, η οικονομική στενότητα τους οδήγησε να εγγράψουν το παιδί τους στο παιδικό- βρεφονηπιακό σταθμό της πόλης
2. Για 6 μέλη, ο λόγος ήταν ότι εργάζονται και οι δύο γονείς
3. Για τα υπόλοιπα 17 μέλη, ο λόγος ήταν τόσο η οικονομική στενότητα, όσο και η εργασία και από τους δύο γονείς της οικογένειας.

4. Είστε ικανοποιημένοι από την κτιριακή υποδομή;

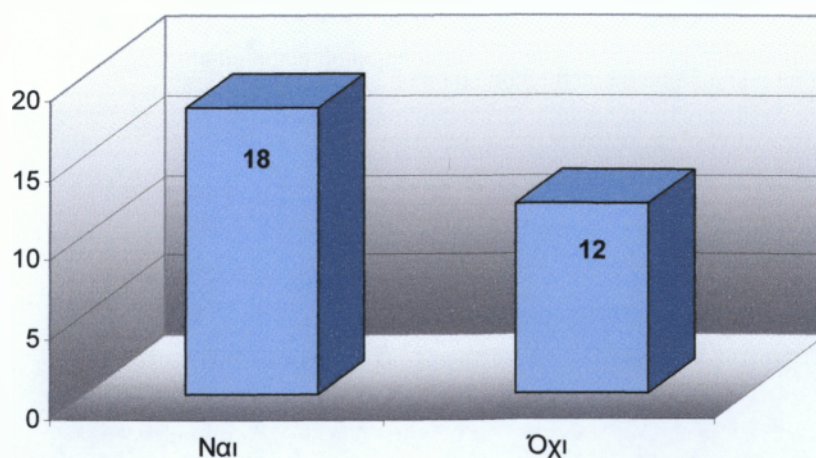
Στην 4^η ερώτηση 21 γονείς απάντησαν ότι είναι ευχαριστημένοι από την κτιριακή υποδομή των παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών και οι υπόλοιποι 9 απάντησαν ότι δεν είναι και τόσο ευχαριστημένοι.

5. Το περιβάλλον πιστεύετε ότι είναι ευχάριστο για τα παιδιά;

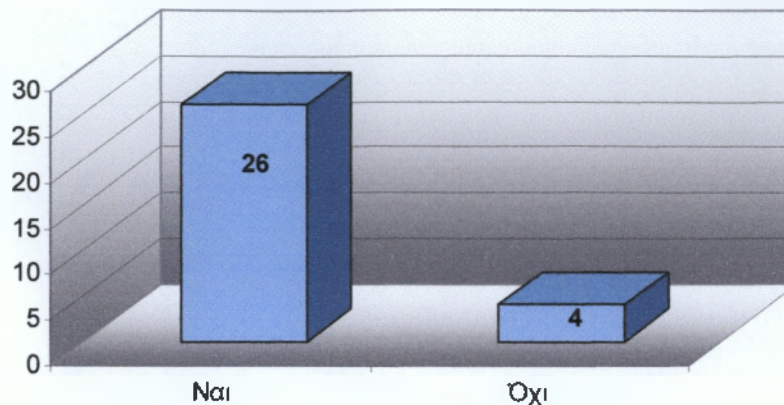
Στην 5^η ερώτηση 20 γονείς απάντησαν ότι το περιβάλλον για τα παιδιά πιστεύουν ότι είναι ευχάριστο, ενώ οι υπόλοιποι 10 πιστεύουν ότι δεν είναι και τόσο ευχάριστο.

6. Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο υπηρεσιών που προσφέρει το προσωπικό;

Στην 6^η ερώτηση οι 18 γονείς απάντησαν ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο υπηρεσιών που προσφέρει το προσωπικό ενώ οι υπόλοιποι 12 δεν είναι και τόσο ικανοποιημένοι.

7. Θα θέλατε ο παιδικός-βρεφονηπιακός σταθμός να προσφέρει κάτι επιπλέον;

Τέλος στην 7^η ερώτηση οι πλειοψηφία των ερωτηθέντων μας απάντησε ότι θα ήθελε να προσφέρει επιπλέον προσωπικό, ενώ 4 μέλη πιστεύουν ότι οι παιδικοί-βρεφονηπιακοί σταθμοί δεν χρειάζονται κάτι επιπλέον.

5.2.8 Συμπεράσματα έρευνας

Από την παραπάνω έρευνα που πραγματοποιήθηκε με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο οι παιδικοί & βρεφονηπιακοί σταθμοί εξυπηρετούν τις ανάγκες των οικογενειών, βγήκαν τα εξής συμπεράσματα:

- Οι λόγοι για τους οποίους οι οικογένειες εγγράφουν τα παιδιά τους στους παιδικούς-βρεφονηπιακούς σταθμούς του Δήμου είναι ότι δουλεύουν και οι δύο γονείς και το ότι υπάρχει οικονομική στενότητα. Ως επί των πλείστων η οικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων είναι κακή έως μέτρια και σε ελάχιστους είναι καλή.
- Όσον αφορά την κτιριακή υποδομή και το περιβάλλον των παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών οι περισσότεροι γονείς είναι ικανοποιημένοι αλλά κάποιοι πιστεύουν ότι ο χώρος θέλει περιποίηση (βάψιμο) ώστε τα παιδιά τους να περνάνε πιο ευχάριστα τις ώρες τους.
- Οι οικογένειες είναι σε μεγάλο βαθμό ικανοποιημένες από τις υπηρεσίες που δέχονται από τους παιδικούς-βρεφονηπιακούς σταθμούς του Δήμου χωρίς όμως να λείπουν τα παράπονα όσον αφορά την διατροφή, την φύλαξη και την "εκπαίδευση" των παιδιών τους.
- Τέλος πολλοί απάντησαν ότι για την καλύτερη λειτουργία των παιδικών-βρεφονηπιακών σταθμών θα ήταν απαραίτητη η στελέχωση τους με περισσότερο και καλύτερα καταρτισμένο προσωπικό καθώς επίσης και με ιατρικό προσωπικό όπως ορίζετε άλλωστε και από το νόμο, αλλά δυστυχώς δεν ισχύει σε κανέναν σταθμό.

5.3. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.)

5.3.1 Ιστορικό δημιουργίας του θεσμού των Κ.Α.Π.Η.

Τα Κ.Α.Π.Η πρωτοεμφανίστηκαν το 1979 στην περιφέρεια της πρωτεύουσας σε πειραματική βάση. Συγκεκριμένα με την χρηματοδότηση της πολιτείας μεγάλες εθελοντικές οργανώσεις (Ερυθρός Σταυρός, Κέντρο Οικογενειακής και Παιδικής Μέριμνας κ.λ.π) δημιούργησαν τα πρώτα Κ.Α.Π.Η. Μέχρι το 1981 είχαν λειτουργήσει 11 Κ.Α.Π.Η της μορφής αυτής στην Αθήνα. Από το 1983 άρχισαν να λειτουργούν αποκλειστικά με την ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενώ παράλληλα αυξήθηκαν σημαντικά και έφθασαν τα 271 σε όλη τη χώρα εκ των οποίων τα 91 στο νομό Αττικής.

5.3.2 Ίδρυση – Σκοπός των Κ.Α.Π.Η

Αρχικά πρέπει να αναφερθεί ότι στην Καλαμάτα λειτουργούν δύο (2) Κ.Α.Π.Η.

- Το Α΄ Κ.Α.Π.Η. που συστήθηκε ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) το 1982 με αριθμό Φ.Ε.Κ. 936/17-11-1982.
- Το Β΄ Κ.Α.Π.Η. που συστήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ. το 1985 με αριθμό Φ.Ε.Κ. 298/16-5-1985.

Σκοπός των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η είναι:

- Η πρόληψη βιολογικών ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- Η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

5.3.3 ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΩΝ Κ.Α.Π.Η.

- Το Α΄ Κ.Α.Π.Η. στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο το οποίο διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους οι οποίοι μάλιστα είναι και αρκετά ευρύχωροι. Το κτήριο είναι κατάλληλα σχεδιασμένο έτσι ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των μελών που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια.
- Το Β΄ Κ.Α.Π.Η. στεγάζεται σε λυόμενο κτήριο το οποίο αν και διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους, η στενότητα αυτών είναι σημαντικό πρόβλημα. Τέλος η προσέγγιση στο Β΄ Κ.Α.Π.Η. γίνεται δύσκολη, λόγω του ότι βρίσκεται στην άκρη της πόλης.
Από την άλλη πλευρά πρέπει να τονιστεί ότι στο Β΄ Κ.Α.Π.Η σε αντίθεση με το Α΄ είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένο το στοιχείο της γειτονιάς διότι όλα τα μέλη του κατοικούν σε πολύ κοντινές αποστάσεις. Αποτέλεσμα αυτού είναι να υπάρχουν ιδιαίτερα αναπτυγμένες διαπροσωπικές – φιλικές σχέσεις μεταξύ των μελών.

5.3.4 Διοίκηση του Α' & Β' Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας

Τα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων διοικούνται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από:

- Ο κάθε φορά Δήμαρχος (ή Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Δήμαρχος) ως Πρόεδρος.
- Ένας (1) Δημοτικός Σύμβουλος, που ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένα (1) αιρετό μέλος του Κ.Α.Π.Η, που εκλέγεται ανάμεσα στα μέλη του από αυτά.
- Ένας (1) Κοινωνικός Λειτουργός, υπάλληλος του Υπουργείου υγείας και Πρόνοιας, που ορίζεται από το Υπουργείο.
- Ένας (1) Δημότης που προτείνει ο Δήμαρχος ανάμεσα σε πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με ανθρωπιστικά επαγγέλματα και ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένας (1) αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στο Κ.Α.Π.Η.

5.3.5 Προσωπικό Α' & Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Το προσωπικό που στελεχώνει τα Κ.Α.Π.Η κατατάσσεται σε δύο κατηγορίες:

- Το Διοικητικό Προσωπικό
- Το Υγειονομικό Προσωπικό Επισκεπτριών Αδελφών, Αδελφών Νοσοκόμων, Φυσικοθεραπευτών, Εργοθεραπευτών, Οικογενειακών Βοηθών.

Θέσεις προσωπικού για το κάθε Κ.Α.Π.Η.

	Α' Κ.Α.Π.Η.	Β' Κ.Α.Π.Η.
Διοικητικό Προσωπικό	2	1
Υγειονομικό Προσωπικό	5	5
ΣΥΝΟΛΟ	7	6

5.3.5.1 Συγκρότηση και οργάνωση υπηρεσιών Α' & Β' Κ.Α.Π.Η.

Οι υπηρεσίες των Κ.Α.Π.Η διαρθρώνονται ως εξής:

A. Διοικητική Υπηρεσία

1. Γραφείο Κοινωνικής Πρόνοιας

B. Υγειονομική Υπηρεσία

1. Γραφείο Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
2. Γραφείο Φυσιοθεραπείας.
3. Γραφείο Εργοθεραπείας.

5.3.5.2 Αρμοδιότητες προσωπικού των Κ.Α.Π.Η.

Οι αρμοδιότητες του προσωπικού των Κ.Α.Π.Η. είναι οι παρακάτω:

1. Της Διοικητικής Υπηρεσίας προϊστάται ο **Κοινωνικός Λειτουργός** του Κέντρου ο οποίος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τα μέλη με σκοπό να συμβάλλει στην αντιμετώπιση τυχών ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων σεβόμενος την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του μέλους.

β) Συνεργάζεται με το υπόλοιπο προσωπικό του κέντρου και έχει τη διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας των Υπηρεσιών του Κέντρου, δηλαδή του Ιατρείου φυσικοθεραπευτηρίου και των άλλων ειδικοτήτων που αποσκοπούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των προστατευομένων μελών.

γ) Συνεργάζεται με τη Διοίκηση του Κέντρου και έχει την ευθύνη στην οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών.

δ) Έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες της περιοχής που λειτουργεί το Κέντρο με σκοπό τη διαφώτιση και συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

ε) Οργανώνει σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα τις διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγικές, μορφωτικές κ.τ.λ. του Κέντρου στα πλαίσια της καλής συνεργασίας με τους δημότες ή τους ιδιώτες εθελοντές, εφόσον υπάρχουν και με τα άλλα μέλη και γενικά αντιμετωπίζει κάθε έκτακτο θέμα που αφορά στη λειτουργία του Κέντρου.

2. Του Ιατρείου προϊστάται **γιατρός** παθολόγος ή άλλης ειδικότητας σχετικά με τις ανάγκες και τον αριθμό των μελών ο οποίος παρέχει τις ιατρικές του υπηρεσίες, φροντίζει για την -ύστερα από εξέταση- παραπομπή των μελών σε άλλες ειδικότητες, συνιστά διενέργεια παρακλινικών εξετάσεων και παρέχει οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή, επισκεπτόμενος σε έκτακτες περιπτώσεις και στο σπίτι του μέλους που έχει την ανάγκη του.

3. Στο Ιατρείο του Κέντρου υπηρετεί **Επισκέπτρια Αδελφή** κατά προτίμηση της οποίας το έργο είναι το εξής:

α) Να βοηθά τον ιατρό τις ημέρες και τις ώρες που λειτουργεί το Ιατρείο.

β) Μαζί με τον ιατρό να έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και διαχείριση του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού του Κέντρου.

γ) Επισκέπτεται με εντολή του ιατρού, τα μέλη στο σπίτι τους και τους παρέχει νοσηλευτικές φροντίδες και οδηγίες.

δ) Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής και δημόσιας υγείας.

Γενικά επιλαμβάνεται για κάθε θέμα υγείας που αφορά τα μέλη και τις οικογένειές τους.

4. Στο Φυσικοθεραπευτήριο του Κέντρου , προϊστάται ο **φυσιοθεραπευτής**, ο οποίος ύστερα από γραπτή εντολή του ιατρού, εφαρμόζει φυσιοθεραπευτική αγωγή στα μέλη του Κέντρου που έχουν ανάγκη από αυτήν.

Φυσιοθεραπευτική αγωγή μπορεί να εκτελεστεί στο σπίτι των μελών σε έκτακτες και ειδικές ανάγκες τους που κρίνει ο ιατρός.

5. Στο Εργοθεραπευτήριο προϊστάται ο **εργοθεραπευτής** ο οποίος έχει ως έργο του την αξιοποίηση και την δραστηριοποίηση του μέλους, για δημιουργική απασχόληση και παραγωγικό έργο με σκοπό και την οικονομική του ενίσχυση.

Επίσης βοηθά το μέλος στην άσκηση για αυτοεξυπηρέτηση και στην ανάπτυξη ειδικών ενδιαφερόντων.

Ο Εργοθεραπευτής μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και στο σπίτι του μέλους όταν υπάρχει ειδική ανάγκη.

6. Η **Οικογενειακή Βοηθός** προσφέρει τις υπηρεσίες της κυρίως στο σπίτι των μελών, για τις περιπτώσεις που ζουν μόνοι τους και έχουν ιδιαίτερες ανάγκες βοήθειας. Η βοήθεια συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών στο σπίτι όπως είναι π.χ. ελαφρό μαγείρεμα, καθαριότητα, προμήθεια τροφίμων και διάφορες άλλες εξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι.

Επίσης μεριμνά για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό όλων των χώρων του ΚΑΠΗ.

7. Ανάμεσα στις δραστηριότητες του Κέντρου είναι και η κινητοποίηση, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση εθελοντικού προσωπικού σε όλα τα προγράμματα, που θα προέρχεται κατά προτίμηση από το Δήμο και την περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο.

5.3.6 Μέλη του Α΄ & Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας

Μέλη των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων εγγράφονται άνδρες και γυναίκες που κατοικούν στην περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο, άνω των 60 ετών ασχέτως εισοδήματος- ασφάλισης. Στο δήμο μας, υπάρχουν 720 ενεργά μέλη δηλαδή τα μέλη εκείνα τα οποία κρατούν επαφή με το κέντρο και συμμετέχουν στα προγράμματα και στις εκδηλώσεις του.

Τα μέλη, κατά τον χρόνο προσαγωγής τους στο Κέντρο προκειμένου να εγγραφούν θα πρέπει να προσκομίσουν μια φωτογραφία τους καθώς και την αστυνομική τους ταυτότητα ώστε να τα χρησιμοποιήσει η κοινωνική λειτουργός προκειμένου να φτιάξει την καρτέλα τους. Στην καρτέλα αυτή εκτός από τα βασικά στοιχεία (ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο, διεύθυνση) συμπληρώνεται και το ιστορικό ασθενείας του μέλους. Η καρτέλα του κάθε

μέλους είναι απόρρητο στοιχείο και τηρείται σε αρχείο στο γραφείο της Κοινωνικής Λειτουργού.

Με την εγγραφή τους, τα μέλη πληρώνουν συνδρομή η οποία είναι συμβολική ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Επίσης ανάλογη οικονομική συμμετοχή καταβάλλουν τα μέλη για την συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις και στα διάφορα προγράμματα που οργανώνει το κέντρο.

5.3.7. Προγράμματα Λειτουργίας Α' & Β' Κ.Α.Π.Η.

Για την πραγματοποίηση των στόχων και την παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη του το Κέντρο εφαρμόζει πολλά προγράμματα που σαν σκοπό έχουν την ψυχαγωγία, την ενεργό συμμετοχή και προσφορά των μελών στο κοινωνικό σύνολο.

Ψυχανωνικά Προγράμματα

Τα ψυχαγωγικά προγράμματα είναι ένας άλλος τρόπος ανάπτυξης της δημιουργικότητας των ηλικιωμένων. Τα Κ.Α.Π.Η διοργανώνουν εκδρομές μονοήμερες ή πολυήμερες στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, συνεστιάσεις καθώς και κατασκηνωτικά 10ήμερα κατά τους θερινούς μήνες σε διάφορα μέλη της Ελλάδας.

Πολιτιστικά προγράμματα

Τα Κ.Α.Π.Η διοργανώνουν επιτυχημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως ο εορτασμός εθνικών και θρησκευτικών εορτών, Απόκριω, Πρωτομαγιάς κ.λ.π που σκοπό έχουν την διαίωνιση της παράδοσης, των ηθών και των εθίμων του έθνους μας.

Προγράμματα ζωγραφικής, χαλκονραφίας, ανναιοπλαστικής

Εδώ ο ηλικιωμένος δημιουργεί. Το μυαλό περνάει στη φάση της ενεργοποίησης, πράγμα που θυμίζει παλιές λειτουργίες του. Αισθάνεται χρήσιμο μέλος της κοινωνίας και συμμετέχει σε αυτό ενεργά.

Γι' αυτό το πρόγραμμα υπάρχει συνεργασία με την Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε) και τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕ.Π.Α.Κ). Επίσης υπάρχει επικοινωνία με τους φορείς της πόλης και με άλλα Κ.Α.Π.Η στέλνοντας κάρτες εορταστικές που δημιουργούν τα μέλη.

Τα έργα των μελών είναι αρκετά καλά και οι δημιουργίες τους στολίζουν το Κ.Α.Π.Η και πολλές φορές συμμετέχουν σε εκθέσεις της πόλης, όπως στη Γενική Ανθοκομική Έκθεση Καλαμάτας και στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Πρόγραμμα Ορχήστρας – Χορωδίας

Ένας ακόμη τομέας δραστηριότητας είναι η ορχήστρα του Κ.Α.Π.Η που αποσκοπεί στην ψυχαγωγία των ηλικιωμένων.

Από ετών στο Α' Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργηθεί μια πολύ καλή μουσική ομάδα που αποτελείται από δύο τραγουδιστές, δύο κιθάρες, ένα μαντολίνο, ένα αρμόνιο και δύο μπουζούκια.

Τέλος, στο Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργηθεί χορωδία η οποία συμμετέχει σε διάφορες εορταστικές εκδηλώσεις.

Πρόγραμμα σύνδεσης του Κέντρου με άλλα Κ.Α.Π.Η

Μια άλλη βασική μέριμνα του Κέντρου είναι αυτή της σύνδεσης του με άλλα Κ.Α.Π.Η της χώρας μας. Αυτό επιτυγχάνεται με ανταλλαγές επισκέψεων, εμπειριών και εορταστικών καρτών.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Β' Κ.Α.Π.Η έχει αδελφοποιηθεί με το Κ.Α.Π.Η του Δήμου Ιθάκης καθώς και με το Β' Κ.Α.Π.Η Αργυρούπολης.

Πρόγραμμα Φυσικής Ανωμής

Το Κ.Α.Π.Η σε συνεργασία με την Διεύθυνση Αθλητισμού της Νομαρχίας έχει δημιουργήσει ομάδα Φυσικής Αγωγής που λειτουργεί σε κλειστό γήπεδο του Δήμου υπό την επίβλεψη καθηγητή φυσικής αγωγής.

Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»

Το Α' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας εφαρμόζει το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" από τις 2-9-1998.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, σε άτομα που ζουν μοναχικά, σε άτομα άπορα και γενικότερα σε υπερήλικες που δεν μπορούν εύκολα να μετακινηθούν μέσα στην πόλη.

Το πρόγραμμα θα παρουσιαστεί στη συνέχεια της εργασίας.

Πρόγραμμα χορού

Με το πρόγραμμα αυτό οι ηλικιωμένοι ασχολούνται με την εκμάθηση παραδοσιακών χορών του τόπου μας βοηθώντας έτσι στη διατήρηση της λαϊκής μας παράδοσης. Οι χοροί διδάσκονταν από εθελοντή δάσκαλο.

Δυστυχώς όμως το πρόγραμμα τα τελευταία χρόνια δεν υπάρχει πια, όπως και πολλά άλλα (θεάτρου, λαογραφίας, κ.α.)

5.3.8 Πόροι των Κ.Α.Π.Η.

Οι πόροι του Α' και Β' Κ.Α.Π.Η είναι σύμφωνα με τα Φ.Ε.Κ ίδρυσης και λειτουργίας τους:

- α) Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου.
- β) Η επιχορήγηση ή κάθε άλλη παροχή του Κράτους είτε απευθείας προς αυτό είτε προς τον Δήμο Καλαμάτας για το Νομικό αυτό πρόσωπο.
- γ) Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
- δ) Έσοδα από την συμβολική χρηματική συμμετοχή των μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.

5.3.9 Μελέτη της οικονομικής κατάστασης των Κ.Α.Π.Η.

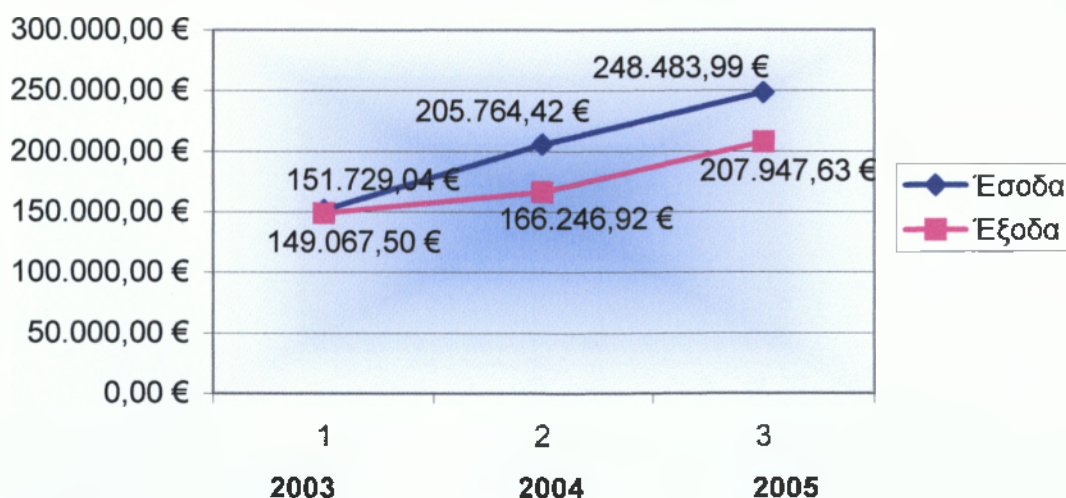
Α' Κ.Α.Π.Η.

	2003	2004	2005
Έσοδα	151.729,04 €	205.764,42 €	248.483,99 €
Έξοδα	149.067,50 €	166.246,92 €	207.947,63 €
Χρηματικό Υπόλοιπο	2.661,54 €	39.517,50 €	40.536,36 €

Πίνακας 5.2. Οικονομικά στοιχεία Α' Κ.Α.Π.Η.

Πηγή: Ίδια έρευνα

Συγκριτική παρουσίαση Εσόδων - Εξόδων
του Α' Κ.Α.Π.Η.

Παρατηρώντας τον πίνακα 5.2 και με τη βοήθεια του γραφήματος διαπιστώνουμε τα εξής:

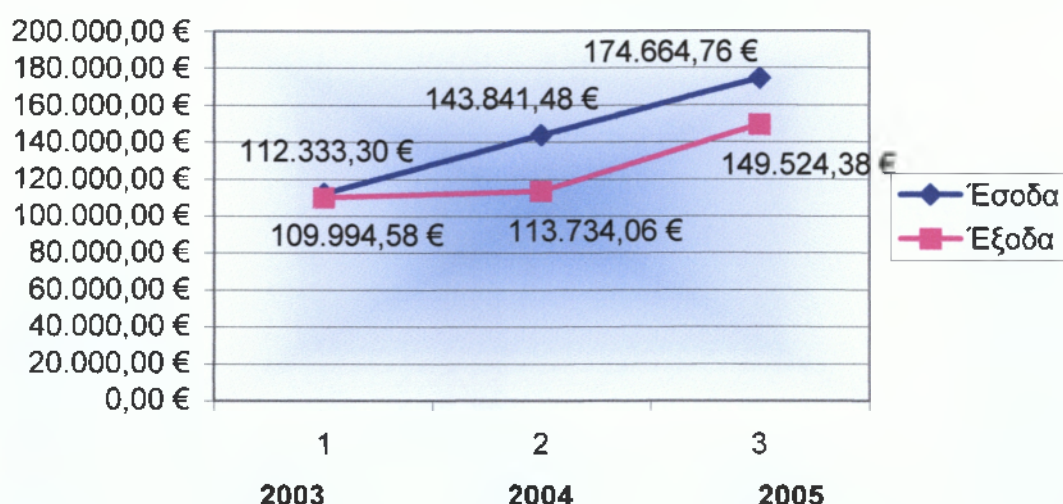
1. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη τα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τα έξοδα.
2. Συγκεκριμένα το 2005 και λιγότερο το 2004 παρατηρείται μία σημαντική αύξηση των εσόδων σε σχέση με το 2003.

Β' Κ.Α.Π.Η.

	2003	2004	2005
Έσοδα	112.333,30 €	143.841,48 €	174.664,76 €
Έξοδα	109.994,58 €	113.734,06 €	149.524,38 €
Χρηματικό Υπόλοιπο	2.338,72 €	30.107,42 €	25.140,38 €

Πίνακας 5.3. Οικονομικά στοιχεία Β' Κ.Α.Π.Η.
Πηγή: Ιδία έρευνα

Συγκριτική παρουσίαση Εσόδων- Εξόδων
του Β' Κ.Α.Π.Η.

Παρατηρώντας τον πίνακα 5.3 και με τη βοήθεια του γραφήματος διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη τα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τα έξοδα.
2. Συγκεκριμένα το 2005 παρατηρείται μία σημαντική αύξηση των εσόδων σε σχέση με το 2003. Πιο μικρή είναι η αύξηση των εσόδων του έτους 2004 από το έτος 2003.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι τα χρηματικά υπόλοιπα και των δύο Κ.Α.Π.Η. προσθέτονται στην επιχορήγηση του Δήμου για την επόμενη χρονιά.

5.3.10 Έρευνα – Ερωτηματολόγιο

Στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας, πραγματοποιήθηκε ερωτηματολόγιο για τους κατοίκους του Δήμου Καλαμάτας που δέχονται τις υπηρεσίες του Α' & Β' Κ.Α.Π.Η.

Σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να ερευνηθεί η συμβολή του Κ.Α.Π.Η. στη ζωή των μελών του.

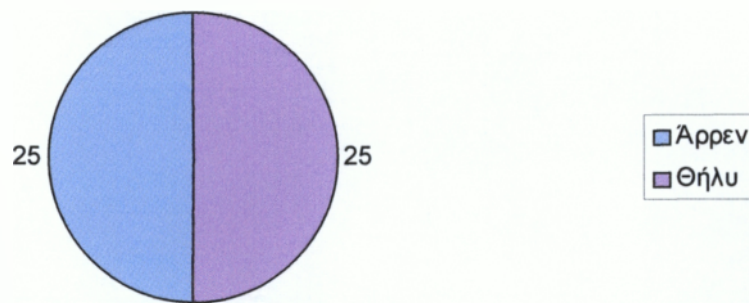
Μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη με την μέθοδο των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν σε 50 μέλη που δέχονται τις υπηρεσίες του Α' & Β' Κ.Α.Π.Η.

Οι ερωτήσεις που γράφτηκαν για τα άτομα του Δήμου Καλαμάτας που δέχονται τις υπηρεσίες, ήταν στην πλειοψηφία τους κλειστού τύπου και τέλος όλα τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν ανώνυμα.

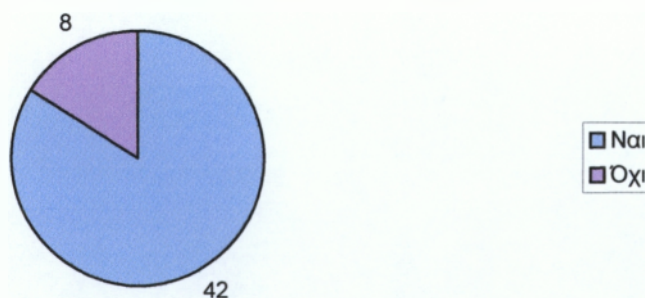
Οι ερωτήσεις ήταν οι εξής:

1. ΦΥΛΟ

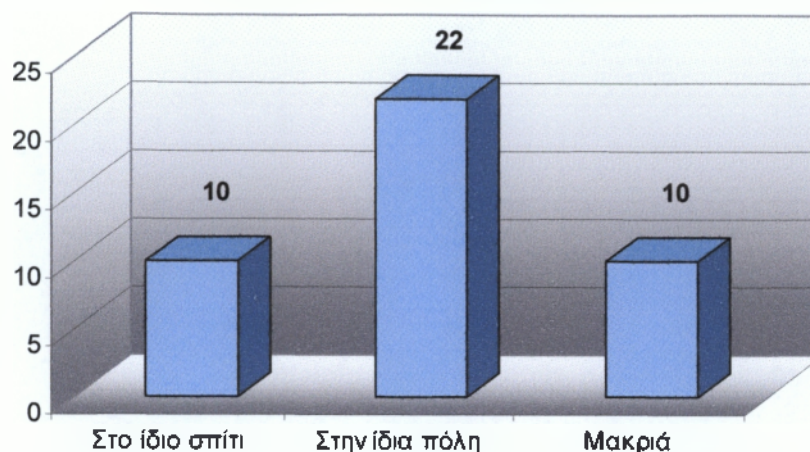
Όπως φαίνεται και στο γράφημα 25 άτομα που απάντησαν το ερωτηματολόγιο ήταν άντρες και τα άλλα 25 γυναίκες.

2α. Έχετε παιδιά;

Στο α' σκέλος της ερώτησης 2, τα 42 από τα πενήντα μέλη απάντησαν ότι έχουν παιδιά. Τα υπόλοιπα 8 δεν είχαν

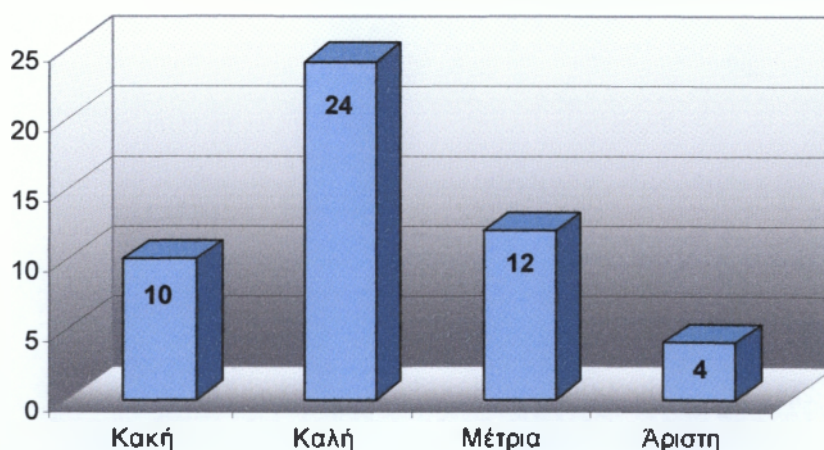
2β. Τα παιδιά σας μένουν;

Στο β' σκέλος της ερώτησης 2, βλέπουμε τα εξής:

1. Τα 22 άτομα απάντησαν ότι τα παιδιά τους μένουν στην ίδια πόλη με αυτούς
2. Στο ίδιο σπίτι με τα παιδιά τους μένουν 10 μέλη του Κ.Α.Π.Η. και
3. Σε άλλη πόλη μένουν τα παιδιά 10 μελών.

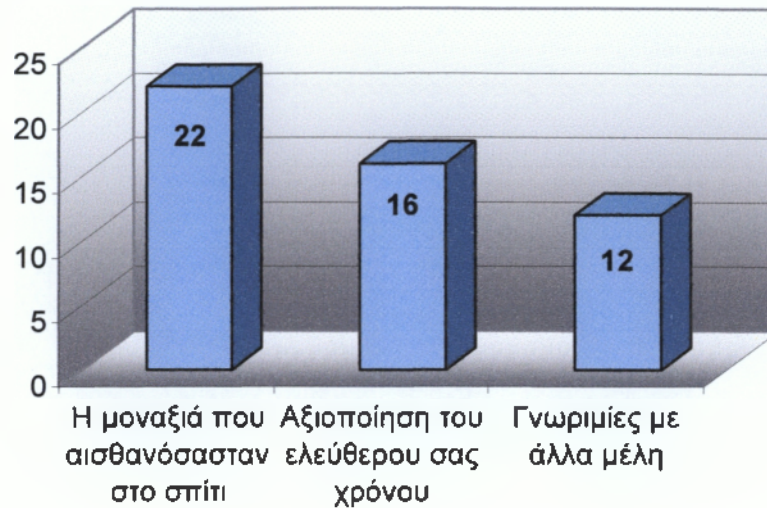
3. Η οικονομική σας κατάσταση είναι;

Στην 3^η ερώτηση βλέπουμε ότι:

1. 24 από τα μέλη είναι καλής οικονομικής κατάστασης
2. 12 μέλη απάντησαν ότι η οικονομική τους κατάσταση είναι μέτρια
3. 10 μας είπαν πως δεν έχουν καθόλου καλή και
4. μόλις 4 μέλη απάντησαν ότι τα οικονομικά τους είναι σε άριστη κατάσταση.

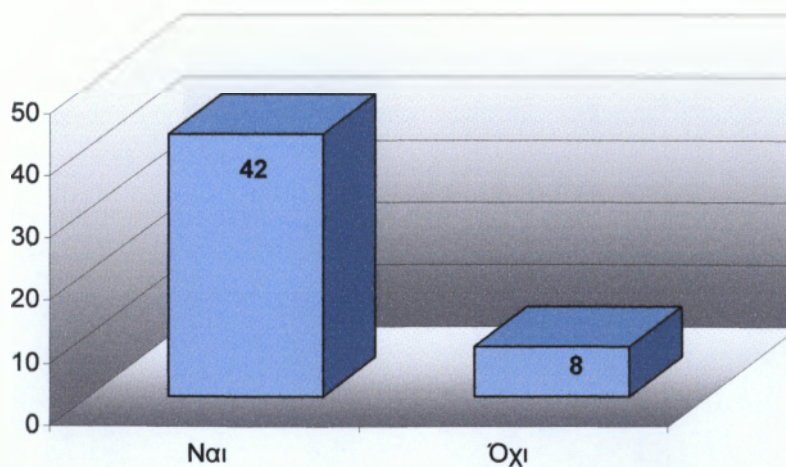
4. Ποιός ήταν ο λόγος που σας έφερε στο Κ.Α.Π.Η.;

Στην 4^η ερώτηση τα μέλη απάντησαν ότι ο λόγος που τους έφερε στο Κ.Α.Π.Η ήταν:

1. Η μοναξιά που αισθάνονταν στο σπίτι, 22 μέλη
2. 16 από τα μέλη ήρθαν για να αξιοποιούν ευχάριστα το χρόνο τους
3. Για τις γνωριμίες με τα άλλα μέλη απάντησαν τα 12 άτομα.

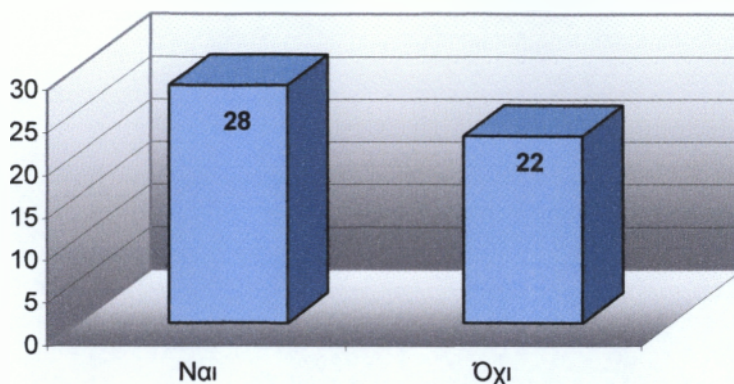
5. Είστε ικανοποιημένοι με το χώρο που στεγάζεται το Κ.Α.Π.Η.;

Στην 5^η ερώτηση, τα 42 από τα 50 άτομα είναι ικανοποιημένα με το χώρο που στεγάζεται το Κ.Α.Π.Η., ενώ τα υπόλοιπα 8 δεν ήταν και τόσο ικανοποιημένα.

Ο λόγος ήταν η στενότητα του χώρου, όπως προαναφέρθηκε στην εργασία.

6. Συμμετέχετε στα προγράμματα που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Η;

Στην 6^η ερώτηση βλέπουμε ότι 28 από τα 50 μέλη συμμετέχει σε κάποιο πρόγραμμα που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Η. (Αγγειοπλαστική, Ζωγραφική, Χορωδία).

Τα 22 προτιμούν απλά να πηγαίνουν στο χώρο του Κ.Α.Π.Η. και να περνάνε το απόγευμα τους πίνοντας το καφεδάκι τους και παίζοντας χαρτιά με τα άλλα μέλη.

7. Τι θα θέλατε να σας προσφέρει επιπλέον το Κ.Α.Π.Η.;

Τέλος στην 7^η ερώτηση απάντησαν ότι:

1. 27 μέλη θα ήθελαν να πραγματοποιούνται περισσότερες εκδρομές
2. 10 μέλη θέλουν το Κ.Α.Π.Η. να συμμετέχει σε περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις
3. 6 μέλη θα θέλανε να υπήρχε περισσότερο προσωπικό και τέλος
4. 7 μέλη θα θέλανε κάτι άλλο. Κάποια από αυτά θα θέλανε να υπήρχε στο Κ.Α.Π.Η. ένα αυτοκίνητο για να μπορούν να μεταφέρονται και να κάνουν τις φυσικοθεραπείες τους.

5.3.11. Συμπεράσματα

Από την παραπάνω έρευνα που πραγματοποιήθηκε με σκοπό να ερευνηθεί η συμβολή του ΚΑΠΗ στη ζωή των μελών του, βγήκαν τα εξής συμπεράσματα:

- Ο θεσμός των Κ.Α.Π.Η ανταποκρίθηκε σε πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού και έχει μεγάλη απήχηση από τα άτομα 3^{ης} ηλικίας
- Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Α' Κ.Α.Π.Η είναι λειτουργικές. Το Β' Κ.Α.Π.Η έχει πρόβλημα κτιρίου, αφού το κτίριο στο οποίο στεγάζεται είναι λυόμενο και παρουσιάζει έλλειψη χώρων.
- Η γεωγραφική θέση στην οποία έχουν ιδρυθεί τα δύο Κ.Α.Π.Η δεν καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες της πόλης, και αυτό για τους λόγους ότι
  - i) Βρίσκονται πολύ κοντά το ένα με το άλλο.
  - ii) Καλύπτουν την περιοχή από το κέντρο της πόλης προς την βόρεια περιοχή.
  - iii) Δεν καλύπτεται ο χώρος από το κέντρο προς την παραλία.
  - iv) Είναι δύσκολη και επικίνδυνη η μετάβαση των μελών στο Β' Κ.Α.Π.Η.
- Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα Κ.Α.Π.Η είναι η χρηματοδότησή τους που είναι αρκετά περιορισμένη. Δυστυχώς κάθε χρόνο υποχρεούνται να περιορίσουν ορισμένα από τα λειτουργικά τους έξοδα.
- Τα μέλη ήρθαν στα ΚΑΠΗ γιατί αισθάνονταν μόνα στο σπίτι, ήθελαν να περνάνε δημιουργικά τα απογεύματα τους και για να κάνουν νέες γνωριμίες.
- Τα ΚΑΠΗ υλοποιούν μια πληθώρα προγραμμάτων (Αγγειοπλαστική, Ζωγραφική, Χορωδία, κ.α.) με σκοπό τα μέλη που συμμετέχουν σε αυτά να νιώθουν ενεργά και χρήσιμα στην κοινωνία. Δυστυχώς όμως μερικά από τα μέλη θεωρούν ότι τα Κ.Α.Π.Η λειτουργούν περισσότερο σαν καφεενία, λέσχες εκδρομών και λιγότερο ως υπηρεσίες για την σφαιρική αντιμετώπιση των αναγκών τους.
- Τέλος τα μέλη θα ήθελαν τα ΚΑΠΗ να πραγματοποιούν περισσότερες εκδρομές, να συμμετέχουν σε περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις και να υπήρχε περισσότερο προσωπικό. Τέλος κάποια από αυτά θα θέλανε να υπήρχε στο Κ.Α.Π.Η. ένα αυτοκίνητο για να μπορούν να μεταφέρονται και να κάνουν τις φυσικοθεραπείες τους.

5.3.12 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

5.3.12.1 Γενικά στοιχεία για το πρόγραμμα

Στα πλαίσια του ΠΕΠ Πελοποννήσου (Γ' ΚΠΣ) και ειδικότερα του μέτρου 5.3 που αφορά την «Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας/ Ανάπτυξη και ενδυνάμωση των κοινωνικών υπηρεσιών απασχόλησης» εντάσσεται το πρόγραμμα « Βοήθεια στο Σπίτι».

Κύριος στόχος του Μέτρου είναι η εξασφάλιση του αναγκαίου χρόνου στον πληθυσμό εργάσιμης ηλικίας που εξυπηρετούν τα άτομα που χρήζουν εξυπηρέτησης, ώστε να είναι σε θέση να αναζητήσουν εργασία και να απασχοληθούν. Επειδή κατά κύριο λόγο ο γυναικείος πληθυσμός εξυπηρετεί τα άτομα που δεν δύνανται να αυτοεξυπηρετηθούν, οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις του Μέτρου συντελούν στην δημιουργία των προϋποθέσεων να ενταχθούν οι γυναίκες της Περιφέρειας στο εργατικό δυναμικό και να απασχοληθούν.

Παράλληλα ένας άλλος στόχος του Μέτρου είναι η τόνωση της απασχόλησης, ιδιαίτερα σε τομείς που αφορούν κοινωνικές υπηρεσίες, εξυπηρετώντας έτσι κυρίως το γυναικείο εργατικό δυναμικό, το οποίο θα καλύψει κατά το μεγαλύτερο μέρος τις συγκεκριμένες θέσεις απασχόλησης.

Φορέας υλοποίησης του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» ορίζεται το Α' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας, όπως προαναφέρθηκε. Η λειτουργία του προγράμματος ξεκίνησε για πρώτη φορά πιλοτικά στις 2-9-1998.

5.3.12.2 Στόχος του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» είναι να προσφέρει υπηρεσίες στους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρίες, μη επαρκώς αυτοεξυπηρετούμενα, που διαβιούν μοναχικά και το εισόδημα τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαραίτητες υπηρεσίες και μέσα εξυπηρέτησης, έτσι ώστε να παραμένουν στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

Ο σκοπός του προγράμματος θα επιτευχθεί μέσω της παροχής οργανωμένης και συστηματικής κοινωνικής φροντίδας από ειδικούς επιστήμονες και καταρτισμένα στελέχη, από εθελοντές και φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης της πόλης, σε μη επαρκώς αυτοεξυπηρετούμενους με προτεραιότητα σε αυτούς που διαβιούν μοναχικά.

5.3.12.3 Υπηρεσίες που προσφέρει το πρόγραμμα

Οι υπηρεσίες της κοινωνικής λειτουργού:

- Κοινωνική στήριξη και συμβουλευτική.
- Προώθηση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.
- Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας.

- Ενθάρρυνση της κοινωνικής συμμετοχής και δραστηριοποίησης.
- Εκπροσώπηση, διευκόλυνση στις επαφές με κοινωνικές υπηρεσίες

Οι υπηρεσίες της νοσηλεύτριας:

- Συνοδεία
- Ατομική Υγιεινή
- Θεραπευτικές παρεμβάσεις (Ενημέρωση σε ζητήματα παροχής φροντίδας σε ειδικές περιπτώσεις.
- Αγωγή Υγείας
- Εκπαίδευση Οικογένειας (ενημέρωση σε ζητήματα παροχής φροντίδας σε ειδικές περιπτώσεις)

Οι υπηρεσίες της οικονειιακής Βοηθού:

- Καθαριότητα της Οικίας
- Εξωτερικές Εργασίες
- Σίτιση
- Συντροφιά
- Βοήθεια σε Ατομική Υγεία

5.3.12.4 Χρηματικοί Πόροι του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

Οι πόροι του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- Επιχορήγηση από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- Επιχορήγηση από τον Δήμο
- Χορηγίες, Δωρεές, Επιδοτήσεις, Επιχορηγήσεις από τρίτους

5.3.12.5. Έρευνα – Ερωτηματολόγιο

Στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας, πραγματοποιήθηκε ερωτηματολόγιο για τους κατοίκους του Δήμου Καλαμάτας που δέχονται τις υπηρεσίες του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

Σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να ερευνηθεί αν και πόσο το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» έχει καλυτερέψει την ζωή των μελών του.

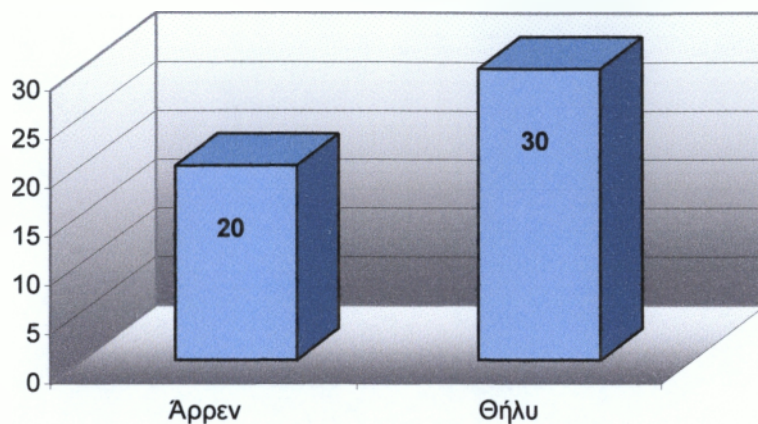
Μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη με την μέθοδο των ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν σε 50 μέλη που τους προσφέρονται οι υπηρεσίες του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

Οι ερωτήσεις που γράφτηκαν για τα άτομα του Δήμου Καλαμάτας που δέχονται τις υπηρεσίες, ήταν στην πλειοψηφία τους κλειστού τύπου και τέλος όλα τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν ανώνυμα.

Οι ερωτήσεις στις οποίες απάντησαν τα μέλη του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», είναι οι εξής:

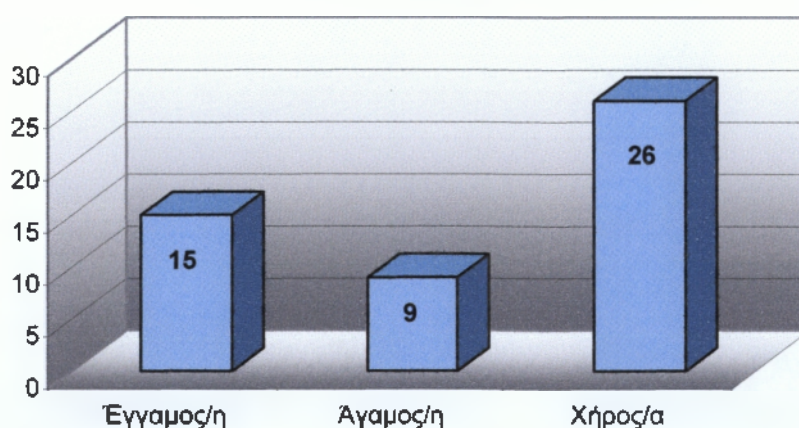
1. Φύλλο

Μελετώντας το γράφημα 7.1. βλέπουμε ότι:

30 από τα 50 άτομα που απάντησαν το ερωτηματολόγιο ήταν γυναίκες, και τα άλλα 20 ήταν άνδρες.

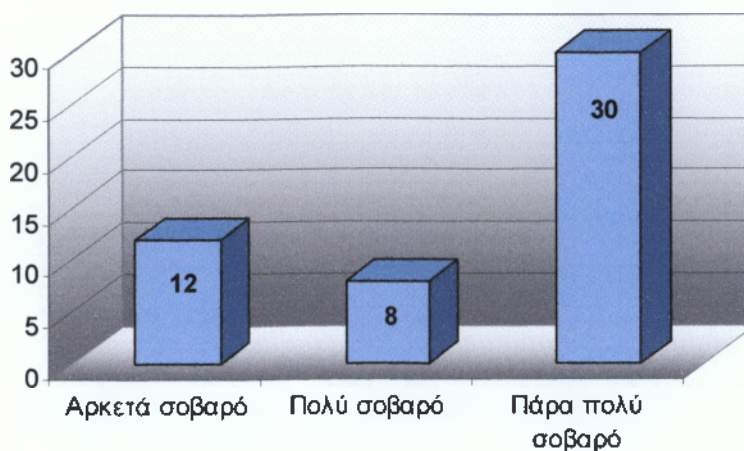
2. Οικογενειακή κατάσταση

Μελετώντας το γράφημα 7.2. βλέπουμε ότι:

1. 26 από τα 50 άτομα που δέχονται τις υπηρεσίες του προγράμματος, η πλειοψηφία δηλαδή είναι χήροι/ες
2. 15 άτομα είναι έγγαμα και τέλος
3. 9 άτομα δεν είναι παντρεμένα.

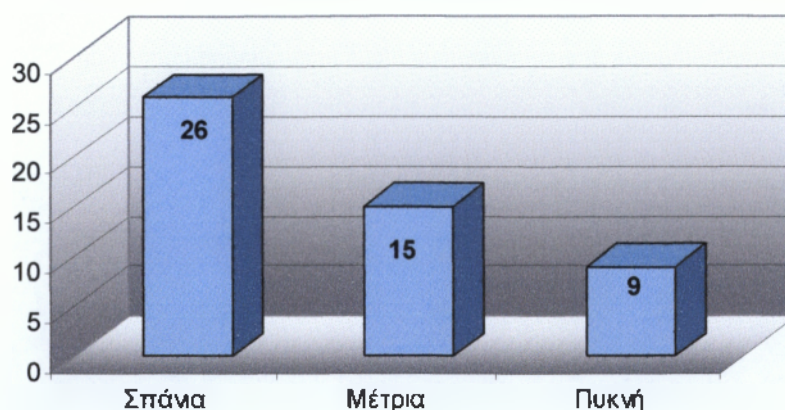
3. Το πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζετε είναι:

Μελετώντας το γράφημα 7.3. παρατηρούμε το εξής:

1. το πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζουν 30 από τα 50 άτομα του προγράμματος είναι πάρα πολύ σοβαρό
2. αρκετά σοβαρό είναι για τα 12 και
3. τα άλλα 8 θεωρούν ότι το πρόβλημα υγείας τους είναι πολύ σοβαρό.

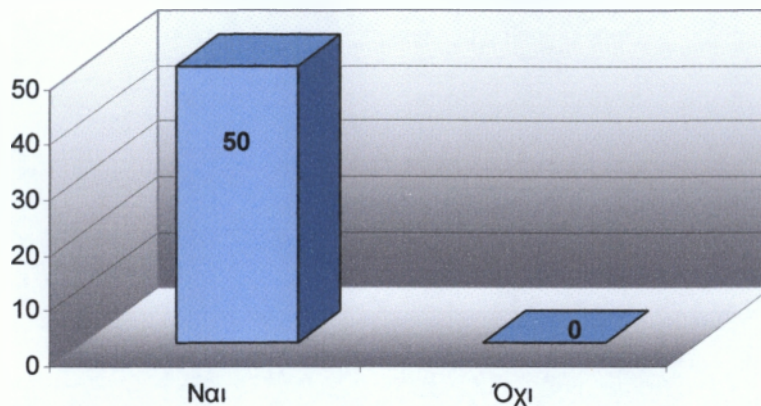
4. Η επικοινωνία σας με συγγενικά πρόσωπα, φίλους, γείτονες είναι:

Μελετώντας το γράφημα 7.4. παρατηρούμε:

1. η πλειοψηφία των ατόμων, τα 26 από τα 50, έχουν σπάνια επικοινωνία με ανθρώπους από το συγγενικό τους περιβάλλον
2. ακολουθούν 15 άτομα τα οποία έχουν μία μέτρια επικοινωνία και τέλος
3. μόνο 9 άτομα έχουν μία πυκνή επικοινωνία με συγγενείς, φίλους ή γείτονες.

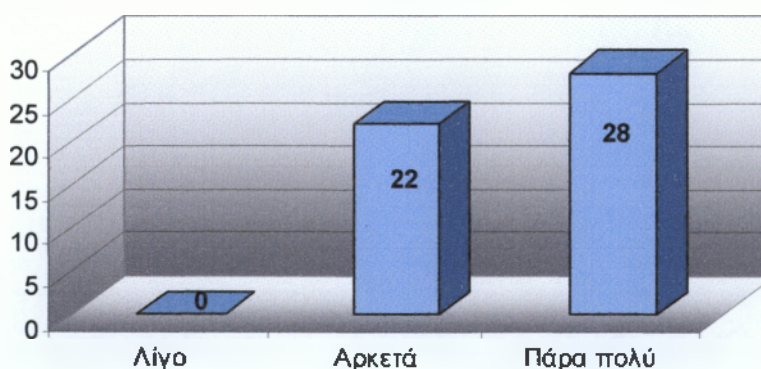
5. Είστε ικανοποιημένοι με τις υπηρεσίες που σας προσφέρει το πρόγραμμα;

Παρατηρώντας το γράφημα 7.5, διαπιστώνουμε ότι και τα 50 άτομα δείχνουν τελείως ικανοποιημένα από τις υπηρεσίες που τους προσφέρει το πρόγραμμα.

Αυτό συμβαίνει διότι βλέπουν ότι υπάρχουν κάποια άτομα που νοιάζονται για αυτούς, που τους φροντίζουν, τους παρέχουν ψυχολογική στήριξη, τους βοηθάνε στις δουλειές του σπιτιού τους αφού τα κινητικά προβλήματα τους δεν τους αφήνουν να αυτοεξυπηρετηθούν.

6. Οι υπηρεσίες που σας προσφέρονται από το πρόγραμμα πιστεύετε ότι βελτίωσαν την ποιότητα ζωής σας;

Μελετώντας το διάγραμμα 7.6, παρατηρούμε ότι:

1. 28 άτομα πιστεύουν ότι το πρόγραμμα βελτίωσε στο μέγιστο βαθμό την ποιότητα ζωής του και
2. 22 άτομα θεωρούν ότι η ποιότητα ζωής τους βελτιώθηκε αρκετά.

Τα άτομα που δέχονται τις υπηρεσίες του προγράμματος θεωρούν ότι έχει βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους γιατί έχουν την αναγκαία βοήθεια που τους χρειάζεται. Η οικιακή βοήθος που υπάρχει στο πρόγραμμα τους βοηθάει στις δουλειές στο σπίτι, η νοσοκόμα τους κάνει τις εξετάσεις που χρειάζονται για να παρακολουθούν την πορεία της υγείας τους, τους γράφει τα φάρμακα που χρειάζονται και τέλος η κοινωνική λειτουργός του προσφέρει την ψυχολογική στήριξη που χρειάζονται για να αποκτήσουν περισσότερη αισιοδοξία και να ξεχάσουν προσωρινά τα προβλήματα τους.

5.3.12.6. Συμπεράσματα έρευνας

Από την παραπάνω έρευνα που πραγματοποιήθηκε με σκοπό την αξιολόγηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», βγήκαν τα εξής συμπεράσματα:

- Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» εξυπηρετεί σε μέγιστο βαθμό τους ηλικιωμένους. Αυτό σημαίνει ότι μέσα από τις υπηρεσίες που δέχονται νοιώθουν απόλυτα ικανοποιημένοι και ευχαριστημένοι από αυτές, αφού τους προσφέρουν σε μέγιστο βαθμό αυτό που επιζητούν (ασφάλεια, ψυχολογική στήριξη και ιατρική περίθαλψη).
- Οι υπηρεσίες του προγράμματος απευθύνονται σε άτομα που έχουν σοβαρό πρόβλημα υγείας και δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από μόνοι τους (οι περισσότεροι έχουν κινητικά προβλήματα).
- Οι περισσότεροι από τους αποδέκτες του προγράμματος είναι εγκαταλελειμμένοι από τα συγγενικά τους πρόσωπα και το πρόγραμμα αυτό τους δίνει κουράγιο και δύναμη. Η επίσκεψη από την Κοινωνική Λειτουργό, την νοσοκόμα και την οικιακή βοήθο είναι ένα είδος συντροφιάς για αυτούς και ξυπνάει μέσα τους πάλι το συναίσθημα ότι κάποιος τους νοιάζεται και τους στηρίζει.
- Τα άτομα που δέχονται τις υπηρεσίες του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» νοιώθουν ότι έχει βελτιωθεί κατά πολύ η ποιότητα ζωής τους γιατί είναι πολύ σημαντικό ένα πρόγραμμα να τους καλύπτει τις άμεσες ανάγκες τους (π.χ. η οικιακή βοήθος να βοηθάει στις δουλειές του σπιτιού, η νοσοκόμα να παρακολουθεί καθημερινά την πορεία της υγείας τους και να τους γράφει φάρμακα και πολλές φορές να τους τα φέρνει η ίδια από το φαρμακείο αφού οι περισσότεροι ηλικιωμένοι δεν μπορούν να περπατήσουν τέλος η κοινωνικός λειτουργός προσφέρει ψυχολογική στήριξη και συντροφιά σε όλους αυτούς που νοιώθουν μόνοι και τους βοηθάει να μη νοιώθουν κοινωνικά αποκλεισμένοι).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ -
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1 Συμπεράσματα – Προτάσεις

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στην εξελικτική της πορεία. Ο αναπτυξιακός ρόλος της Αυτοδιοίκησης, με την αξιοποίηση τόσο των εθνικών πόρων όσο και των πόρων από τα ευρωπαϊκά ταμεία για οικονομική και κοινωνική σύγκλιση έχει δημιουργήσει μία νέα πραγματικότητα.

Η μεταφορά της αρμοδιότητας της άσκησης κοινωνικής πολιτικής από την Κεντρική Διοίκηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είχε σαν αποτέλεσμα την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών των πολιτών, μιας και οι Ο.Τ.Α. είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών απ' ό,τι η Κεντρική Διοίκηση.

Με την κοινωνική πολιτική που ασκούν οι Δήμοι και οι Κοινότητες μέσω των Υπηρεσιών που έχουν συστήσει, γίνεται μία προσπάθεια να εξαλειφθούν τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού.

Όσον αφορά την άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο Καλαμάτας είναι απαραίτητο να τονιστούν οι παρακάτω προτάσεις για την ανάπτυξη της και την καλύτερη λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών:

- Θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των κοινωνικών φορέων του Δήμου Καλαμάτας στα ευρωπαϊκά κοινωνικά προγράμματα, τα οποία προσφέρουν νέες προτάσεις-δράσεις και χρηματοδοτήσεις προς τους συμμετέχοντες. Αυτό θα συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη των υπηρεσιών του Δήμου.
- Να γίνεται καλύτερη διαχείριση των οικονομικών πόρων του Δήμου, δίνοντας προτεραιότητα στις ήδη υπάρχουσες και με μεγαλύτερη ανάγκη κοινωνικές υπηρεσίες.
- Στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου με κατάλληλο και έμπειρο προσωπικό για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Δημιουργία κατάλληλων κτιριακών υποδομών για τη στέγαση και καλύτερη λειτουργία των υπάρχόντων κοινωνικών υπηρεσιών ώστε τα άτομα που επωφελούνται αυτών, να έχουν τη βέλτιστη δυνατή εξυπηρέτηση.
- Η διερεύνηση των αναγκών τόσο των νέων όσο και των ηλικιωμένων ατόμων, ώστε αν χρειαστεί ο Δήμος να προβεί στη δημιουργία νέων ή στη βελτίωση των υπάρχόντων κοινωνικών υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών των δημοτών και την μεγαλύτερη συμμετοχή τους στην κοινωνική ανάπτυξη του Δήμου.
- Δημιουργία ενός Κ.Α.Π.Η στην περιοχή της παραλίας για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων που διαμένουν εκεί.

- Έκδοση και διανομή ενημερωτικού εντύπου σχετικού με τους στόχους και τη λειτουργία όλων των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής που εφαρμόζει ο Δήμος, ώστε να ενισχυθεί η συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνική ανάπτυξη της πόλης.
- Τέλος να επιτευχθούν συνεργασίες με άλλους Δήμους (Αδελφοποιήσεις) εντός και εκτός της χώρας. Αποτέλεσμα αυτών των συνεργασιών θα ήταν ανάπτυξη της πόλης σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο.

Έτσι, εάν εφαρμοστούν οι παραπάνω προτάσεις, πιστεύουμε ότι θα βελτιωθεί η ποιότητα των υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας με σκοπό την αντιμετώπιση και την πρόβλεψη των κοινωνικών αναγκών των δημοτών που θα επιτρέψει την αναστροφή ορισμένων τουλάχιστον τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρικοπούλου Ε. Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 1995
- Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
- «Κοινωνική πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση μελέτη ΚΕΔΚΕ–ΕΕΤΑΑ»,1993.
- Μαίστρου Π. Οι Επιχειρήσεις της Αυτοδιοίκησης, 2000
- Μπεσίλα – Βήκα Ε. Τοπική Αυτοδιοίκηση, 2001.
- Μπιτσάνη Ε. Σημειώσεις Αρχές Διοίκησης Δημοσίων Οργανισμών,2003.
- Παπακωνσταντινίδης Λ. Στρατηγικός Σχεδιασμός, 2000.
- Παπουδάκη Φ. Σημειώσεις Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής, 2005
- Προβατάς Δ. Τοπική Ανάπτυξη, 1997.
- Σακελαρόπουλος Θ. Υπερεθνικές Κοινωνικές Πολιτικές στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, 2001.
- Σταθόπουλος Π. Οργάνωση και λειτουργία των Προσωπικών Κοινωνικών Υπηρεσιών, 1999.
- Στασινοπούλου Ο. Ζητήματα σύγχρονης πολιτικής, 2002.
- Τριανταφυλλοπούλου Α. Αρχές διοίκησης δημοσίων οργανισμών, 2003
- Τσουντας Κ. Οι λειτουργίες του κράτους στα σύγχρονα πολιτεύματα, 2004.

Διαδικτυακοί Τόποι:

- <http://www.europa.eu.int>
- <http://www.Inforegio.eu.int>
- <http://www.na-messinias.gr>
- <http://www.statistics.gr>